

DOUBLE TREE by HILTON

Reprezentačný ples jazdcov a milovníkov koní

22. február 2020 o 19.00 DOUBLE TREE by HILTON

Program:

Lillie Nicole McCLoud | DELEGATION

PARTY BEAT | THAT'S LIVE | KMEŤOBAND | DJ FUNKY PATRIK KMEŤO

Dress Code Black Tie / Cena: 149 Eur

LOMBARDI FASHION HOUSE

Lombardi Fasion House - Style Concept Gorského 3, 811 01 Bratislava TPD, Farského 3570/26, 851 01 Bratislava +421 908 428 022 photo: Radoslav Orenic

OBSAH

LUXURY Káva - návyková pochúťka 4 **CESTOVANIE** 14 Na hranici štyroch štátov **PICTORIAL** Sophia Petrou & Crystal Foster 18 **TÉMA** Ako sa vyvíjal rýchlostný rekord 26 **PICTORIAL** 30 Maria Kay **INTERVIEW** 36 liří Kalfař **HOTLIST** Playboy na love trendov 42 SEX Nerestníci z džungle 48 **20Q** 52 Bibiána Surovčíková **PLAYMATE** Cândida Batista 58 **STAROŽITNOSTI** 72 Zapaľovače **AUTO REVIEW** Volvo S60 T5 R-Design 74 **AUTO LEGENDY** 76 Mercedes-Benz SSKL **PICTORIAL** 78 Layla Hayek **HIGHSTYLE** Hra o farebné tróny 84 HITPARÁDA 10 ikonických vojenských operácií 90 **FÓRUM** 94 Sergej Koroľov **FITNESS** Módne potraviny a ich reálne účinky **MOTOŠPORT** 100 Dakar Rally **ŠPORT** Univerzálni bojovníci 104 **PICTORIAL**

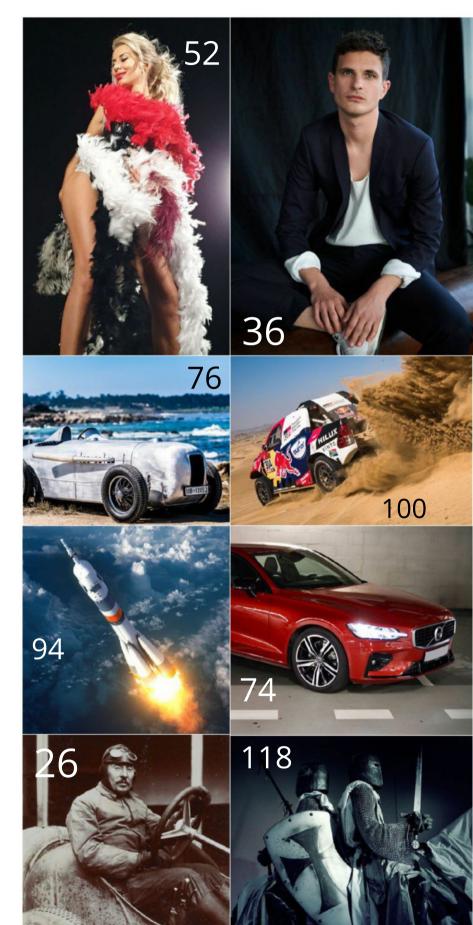
Adel Asanty **CIVILIZÁCIA**Templári

106

118

PLAYBOY

Január 2020

najstálejší pánsky magazín na svete,
Playboy, v roku 2020 oslavuje svoje
67. narodeniny; z tohto pohľadu je to
nefalšovaný dôchodca medzi spoločenskými
magazínmi, hoci mimoriadne vitálny. Jeho
vek odzrkadľuje jeho zrelosť, mužnosť, ale
aj neutíchajúci elán a zvedavosť poznávať
nové a nepoznané. A presne taká chce
byť aj jeho mladšia slovenská edícia.
Veríme, že aj v tomto roku splníme tie
najprísnejšie čitateľské kritériá a odhalíme
nekonečne inšpiratívnu krásu vôkol nás.

Už v prvom čísle sa venujeme najrýchlejším automobilom na svete, prinášame pútavý portrét otca sovietskeho vesmírneho programu a raketového inžinierstva Sergeja Koroľova, ktorý sa za života nikdy nedostal na výslnie pre paranoju režimu, že by ho mohli Američania zlikvidovať či kúpiť.

Ak ste fanúšikom golfu, ponúkame vám pohľad na jeden z najluxusnejších golfových areálov na svete, škótsky Turnberry. V rámci rubriky Interview tentoraz spovedáme vychádzajúcu hviezdu módneho priemyslu, mladého návrhára z Čiech, Jiřího Kalfařa. A vzhľadom na aktuálnosť témy sme sa pozreli aj na jedny z najťažších automobilových pretekov na svete, Rely Dakar, kde máme svoje motocyklové želiezka v ohni.

Všetkým želáme úspešný rok 2020, aby vám vyšli vaše predsavzatia, aké sme si dali aj my – nepoľaviť v úsilí byť čo najzaujímavejší, najoriginálnejší sprievodca pánskym svetom.

> Tomáš Horváth šéfredaktor

Sladká, kyslá, silná či biela. Káva má tisíce podôb a v súčasnosti sa s jej pitím nespája len potreba rýchleho doplnenia energie. Pitie delikátneho tmavého nápoja sa spája s rituálom prípravy a stáročia sa spája aj s akousi pomyselnou spoločenskou noblesou, pretože pozvanie na kávu má hneď o čosi vyšší spoločenský status, než keď niekomu zvestujeme pozvanie na pivo alebo panáka. Kedy a ako však prišla na trh?

Približne pred tisíc rokmi skúsili v Južnom Sudáne a Etiópii upražiť a rozomlieť zrnká z rastliny, ktoré potom zaliali horúcou vodou. Výsledná chuť a najmä účinky ľudí ohúrili. Súfiovia v Jemene kávu popíjali najmä počas nočných modlitieb a v 15. storočí začali vyvážať zrná do okolitých krajín. O sto rokov neskôr si už na nápoji pochutnávali v Turecku a v Egypte. Arabi si však zrná chránili ako vývozný artikel a obárali ich horúcou vodou, aby z nich nikto nevypestoval rastliny, lenže v 17. storočí sa napokon aj tak dostali do Indie. Sadenice sa potom ujali aj v Latinskej Amerike a kávovníkové čerešne sa tak rozšírili po celom svete. Špecifické klimatické podmienky s unikátnym zložením zeminy napokon umožnili roľníkom predávať zrná robusty či arabiky v rozdielnych chutiach a farbách, a keďže na trh dodávajú zrná zo stoviek plantáží, konzumenti precízne vyberajú, čo si chlipnú a pražiari preto nakupujú raritné a drahšie zrná. Vrcholom pomyselného rebríčka kvality však rozhodne nie je bájna cibetková Kopi Luwak z Indonézie. Rozdiel v cene za kvalitné a menej kvalitné zrná je často taký malý, že šálka chutnej kávy je možno najdostupnejší luxus, aký si môžete dožičiť. Ak si ju však chcete pripravovať v teple domova, môžu byť vstupné náklady horibilné.

že existuje hranica, nad ktorou sa pripláca len za dizajn a značku. Samozrejme, vyrábajú aj stroje za viac ako desať tisíc eur, lenže aj prístroje za tisícku sú vybavené kvalitnými kovovými útrobami s dobrou tryskou a bojlerom. Baristi sa zhodujú, že najľahší spôsob, ako docieliť vyváženú chuť a textúru kávy, tkvie najmä v metóde mletia.

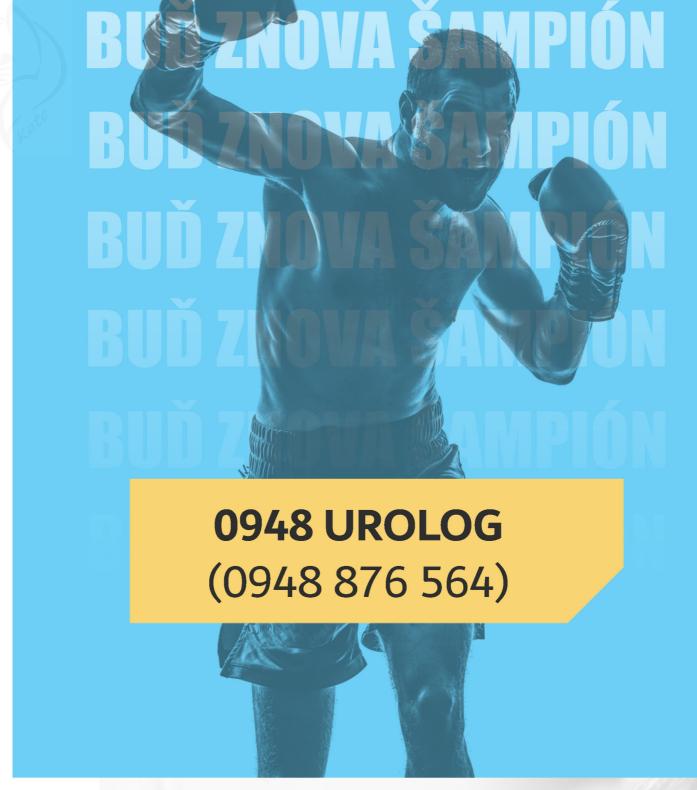
Mlynčeky s čepieľkami sú síce najdostupnejším variantom, avšak zrná nerozomelú rovnomerne. Rozumné je preto poobzerať sa po kuse, ktorý má kónické či ploché kamene. Tie už melú zrná skoro na prach a rovnomerne, vďaka čomu sa káva lepšie vylúhuje. Platí pritom aj jednoduchá úmera – čím rýchlejšie meliete zrná, tým hrubšia bude káva a vyextrahujete z nej menej chuti.

Okrem automatických a poriadne drahých kávovarov môžete lahodný nápoj pripraviť aj aeropressom a môžete sa dosýta vyhrať s hrúbkou mletia, dávkovania aj s tlakom. Nie je to však jediná alternatívna metóda. Čoraz atraktívnejším sa stáva aj Syphone, čiže vákuový kávovar, ktorý si obľúbili najmä v Japonsku. V krajine vychádzajúceho slnka sa vyžívajú v čajových rituáloch, a tak nemajú problém s tým, že uvarenie kávy im prostredníctvom tejto metódy zaberie trochu viac času. Voda totiž prechádza zo spodnej banky do lúhovacej komory, a než sa vytlačí, trvá to niekoľko minút, avšak ak zohľadníme polhodinové pre-

Umenie prípravy

Veľké investície do kávovaru, mlynčeka a ďalších doplnkov nie sú nevyhnutnou podmienkou pre prípravu dobrej kávy, ale ako pri všetkom – aj tu platí pravidlo, dohrievanie niektorých pákových kávovarov, nejde o veľkú stratu. ¥

www.liecba-erekcie

0850 UROLOG (0850 876 564)

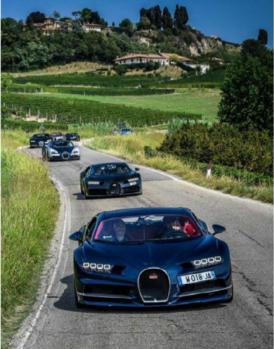
-razovou-vlnou.sk

Milan – Monaco – Aix En Provence – Beaune – Paris – Molshei

Dvadsaťdva luxusných áut BUGATTI sa zablyslo na nezabudnuteľnej tour a PLAYBOY SLOVAKIA si túto prestížnu udalosť nemohol nechať ujsť! Pri príležitosti 110. výročia grandióznej značky BUGATTI Veyron a Chiron sa uskutočnil zraz štvorkolesových luxusných tátošov spojený s GRAND TOUR pre tú najvyberanejšiu klientelu. Za spolupráce AUTO ZITZMANN a šéfa CHRISTOPHA ZIZTMANNA absolvoval toto dobrodružstvo de la crème aj JOHNNY KORTIS (majiteľ Playboy Slovakia a Playboy Spain). Celá grand tour trvala osem dní. Prvý deň sa štartovalo v Miláne. Pre pozvaných hostí bola nachystaná uvítacia recepcia s inštrukciami a následným týždňovým programom. Druhý deň bolo naplánované Monaco a ubytovanie v ikonickom Hôtel de Paris. Po Monacu sa Bugatti nadšenci presunuli do romantického mesta na juhu Francúzska - Aix En Provence, kde bol pre nich prestretý piknik v malebnom prostredí provensálskej prírody. Na štvrtý deň bolo naplánované mesto s bohatou históriou - Beaune. Účastníci Bugatti grand tour si mohli vychutnať luxusné hotelové kúpele, alebo si urobiť prechádzku na miestny tradičný trh. Nasledujúce ráno, po skvelých raňajkách, sa vyrazilo smer Paríž. Ubytovanie bolo v Hôtel Ritz. V prístave Seiny už kotvila súkromná loď, nachystaná na prehliadku najromantickejšieho mesta na svete. Večer bol ukončený fantastickou večerou spojenou s francúzskym kulinárskym umením. Všetko sa raz musí skončiť, a tak aj Bugatti grand tour sa blížila do svojho finále. Posledná zastávka bola v meste Molsheim, kde sa konal Bugatti festival a veľká prehliadka týchto luxusných vozidiel. 110. výročie značky dostalo poctu, ako sa patrí - v tom najluxusnejšom vydaní.

BUGATTI GRAND TOUR 2019

Nedel'a, Sept. 1 Four Seasons Hotel Milan 8, Via Gesù, 6 20121 Milan MI Italy

Pondelok, Sept. 2 *Hôtel de Paris* Place du Casino 98000 Monaco

Utorok, Sept. 3 Château La Coste 2750 Route De La Cride

13610 Le Puy-Sainte-Réparade France

Streda, Sept. 4 Hôtel Le Cep & SPA Marie de Bourgogne 27 Rue Maufoux 21200 Beaune France

Štvrtok, Sept. 5 Hôtel Ritz 15 Place Vendôme 75001 Paris France Piatok, Sept. 6- Sobota a Nedeľa, Sept. 8 Régent Petite France & Spa 5 Rue des Moulins 67000 Strasbourg France

Pear Tr. Portis,

Come to the Portis

Lise wish you an or

CELEBRATING 110 ANS BUGATTI

1 - 8 September 2019

štátov

Počuli ste už niekedy o quadripointe? Zrejme nie, a preto vedzte, že ide o miesto, kde sa v jednom bode stretávajú hranice štyroch rôznych štátov, prípadne nejakých iných územných jednotiek. Quadripointy sú výnimočnými miestami z geografického, ale taktiež aj z turistického hľadiska. Na svete dnes existuje zhruba 200 suverénnych štátov, no na mape nenájdete žiadne miesto, kde by sa stretávali hranice štyroch z nich. Iné to už však je na úrovni spolkových štátov či provincií vo vnútri samotných krajín.

Text: GUSTÁV MEDZIHRADSKÝ

Najznámejším quadripointom sveta je miesto nazvané "Four Corners", teda v preklade niečo ako Štyri rohy, alebo Štyri kúty. Nachádza sa na juhozápade Spojených štátov, pričom v tomto bode sa stretávajú hranice štyroch amerických štátov: Utah, Colorado, Arizona a Nové Mexiko. "Four Corners" je jediným takýmto miestom v celých Spojených štátoch, vďaka čomu sa napriek svojej odľahlosti stalo vyhľadávaným turistickým cieľom.

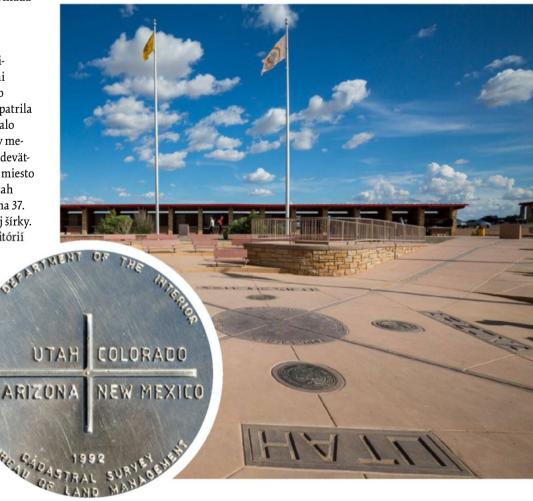
Ako určovali hranice

Nejde pritom o prirodzenú hranicu danú špecifickými prírodnými podmienkami, ale vznikla umelo v roku 1863. Pôvodne táto oblasť patrila Španielsku a neskôr ju kontrolovalo Mexiko. Po víťazstve vojsk USA v mexicko-americkej vojne v polovici devätnásteho storočia prechádzala cez miesto len hranica medzi teritóriami Utah a Nové Mexiko. Stanovená bola na 37. rovnobežke severnej geografickej šírky. Až neskôr boli z týchto dvoch teritórií ich rozdelením vytvorené ďalšie dve samostatné teritóriá Colorado a Arizona. Hranicu medzi Utahom a Coloradom stanovil americký kongres obdobne podľa zemepisnej dĺžky - konkrétne ako hranicu vedúcu zo severu na juh, ktorá leží presne 32 stupňov západne od

centra Washingtonu, hlavného mesta USA. Predĺžením tejto hranice ďalej na juh bola následne stanovená aj hranica medzi Novým Mexikom a Arizonou. A až o niekoľko rokov neskôr sa jednotlivé teritóriá stali spolkovými štátmi USA.

Na území indiánskeho kmeňa

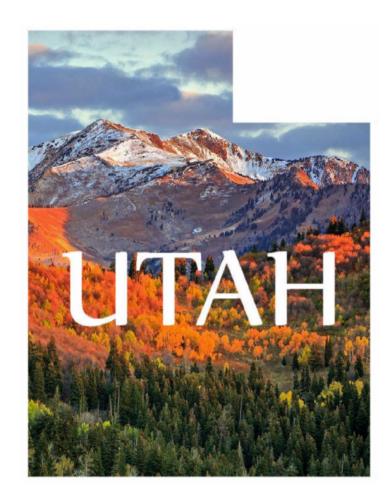
Z miesta sa stala turistická atrakcia po vybudovaní "Four Corners Monument". Je to otvorená stavba, ktorá svojím tvarom pripomína kruhový amfiteáter s malým hľadiskom. Každá z jej štvrtín patrí iného štátu, o čom svedčia nakreslené línie hraníc a vlajky štátov vejúce na stožiaroch. Uprostred tohto amfiteátra, akoby na mieste javiska, je umiestnená kovová platňa označujúca ten výnimočný bod, v ktorom sa stre-

távajú hranice. Ľudia sa na tomto mieste radi fotia a to najčastejšie v takých pózach, že každou nohou stoja v inom štáte, prípadne si medzi štátmi podávajú ruky. Inak je "Four Corners Monument" pomerne nenápadným miestom, nachádzajúcim sa pár stoviek metrov od medzištátnej cesty č. 160. V jeho blízkosti stojí zopár stánkov s občerstvením a predajom suvenírom. Typický americký marketing vrátane do očí bijúcej reklamy chýba zámerne. O monument sa totiž stará združenie z indiánskeho kmeňa Navahov, keďže "Four Corners" sa nachádza na hranici rezervácie tohto kmeňa.

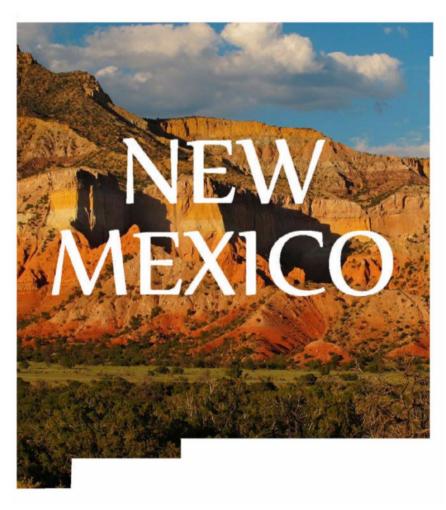
Stojí tam, kde by mal?

Miesto je autom dostupné zo strany Nového Mexika, pričom za jeho návštevu je potrebné zaplatiť malý poplatok vo výške päť dolárov. Ukazuje sa pritom, že monument stojí o približne pol kilometra východnejšie, ako by mal. Miesto najskôr od roku 1875 označoval kamenný stĺpik, ktorý bol na svoju pozíciu umiestnený na základe vtedajších geodetických meraní. Tie však neboli také presné, ako sú v súčasnosti a došlo preto k malej odchýlke. Umiestnenie "quadripointu" sa nezmenilo ani neskôr, keď pôvodný stĺpik nahradili novým a potom tam od roku 1931 začal vyrastať aj samotný monument. Odchýlka 551 metrov preto zostala zachovaná. Ide o odchýlku voči pôvodnému nariadeniu amerického kongresu, ktorý hranice štátov určil podľa rovnobežky, respektíve podľa vzdialenosti od Washingtonu. Nejde však o odchýlku voči skutočným hraniciam štátov Utah, Colorado, Arizona a Nové Mexiko. Tie sa totiž dnes určujú podľa toho, ako ich vymerali geodeti v devätnástom storočí, hoci aj nesprávne. ¥

Sophia Petrou

8

Crystal Foster

Brunetka s blondínkou je zaručene horúca kombinácia. Sophia a Crystal zavítali v decembri na našu Playboy párty. Počas návštevy Slovenska plnohodnotne využili čas a nafotili tento horúci pictorial u skvelého Maria Gottiho. Dievčatá, len tak ďalej! Tešíme sa na vaše ďalšie spoločné počiny.

Foto: MARIO GOTTI

0d 16 k 1228

Ako sa vyvíjal RÝCHLOSTNÝ REKORD

Vyznie to zrejme ako prekvapenie, ale rekord pre najrýchlejšie auto sveta je v platnosti už viac ako dvadsať rokov. Vytvorený bol totiž ešte v roku 1997 a odvtedy ho nikto nedokázal prekonať.

Text: PATRIK ZBRÁNSKY

- **1885** Karl Benz **16** km/hod.
- 1899 Camille Jenatzy 100 km/hod.
- 1904 Henry Ford 136 km/hod.
- **1906** Fred Marriot **205** km/hod.
- **1970** Richard Noble **1020** km/hod.
- **1983** Richard Noble **1020** km/hod.
- **1997** Andy Green **1228** km/hod.

Tento rýchlostný rekord má hodnotu 1 228 km/hod. Prvý a zatiaľ aj jediný raz pri ňom bola vozidlom pohybujúcim sa po zemi prekonaná rýchlosť zvuku. Stalo sa tak 15. októbra 1997 v púšti Black Rock v americkom štáte Nevada. Vozidlo nazvané "Thrust SuperSonic Car" poháňali dva prúdové motory Rolls-Royce, inak určené pre stíhačku McDonnell F-4 Phantom II, ktoré dokázali vyvinúť výkon 102 000 konských síl. Automobil v tvare šípky dosahoval pri dĺžke 16,5 metra váhu o niečo viac ako desať ton a za sekundy spálil až 18 litrov paliva. Kolesá vyrobené zo zliatiny hliníka nemali pneumatiky a skôr tak pripomínali kolesá vlaku. Za pilota "Thrust SSC" bol vybraný britský bojový pilot Andy Green, ktorý mal v tom čase 35 rokov. Aby mohol byť rýchlostný rekord 1 228 km/hod uznaný, muselo ho vozidlo dosiahnuť dvakrát za sebou s rozostupom maximálne jednej hodiny. Symbolicky bola zvuková bariéra prelomená pozemným vozidlom presne 50 rokov po tom, ako ju po prvýkrát na experimentálnom lietadle Bell X-1 prekonal americký pilot Chuck Yeager.

Jedným zo šestice dizajnérov a konštruktérov "Thrust SSC" bol aj Richard Noble, ktorému patril rýchlostný rekord pred Greenom. Držal ho 14 rokov. V októbri 1983 ho vytvoril na rovnakom mieste v púšti Black Rock s automobilom "Thrust2", ktoré malo na rozdiel od svojho nástupcu len jeden prúdový motor. Noble na ňom dosiahol rýchlosť 1 020 km/hod. Pred ním pokorilo hranicu 1 000 km/hod už iba jedno iné vozidlo ("Blue Flame" v októbri 1970).

Rýchlostný svetový rekord Stanleyho Steamera, rok 1906

Vrak závodného stroja o rok neskôr

Ako sa vyvíjal rekord

Dejiny automobilizmu sa začali písať v druhej polovici devätnásteho storočia. Za prvý automobil je vo všeobecnosti považovaný automobil Karla Benza s benzínovým motorom "Benz Patent Motorwagen". Prezentoval ho v roku 1885 v Mannheime. Vozidlo malo konštrukciu z dreva a kovu, ovládalo sa dvojicou pák v jeho prednej časti a pohybovalo sa na troch kolesách. Pri výkone 0,75 konskej sily bolo schopné dosiahnuť maximálnu rýchlosť o niečo menej ako 16 km/hod. Tú vlastne môžeme považovať aj za prvý rýchlostný rekord.

Do konca storočia, teda zhruba za obdobie nasledujúcich pätnástich rokov, padla aj magická hranica 100 km/hod. V apríli 1899 ju prelomil Belgičan Camille Jenatzy na vozidle nazvanom "Le Jamais Contente", teda v preklade "Večne nespokojný". Automobil v tvare torpéda poháňali batérie a vyrobený bol zo zliatin hliníka. Jenatzy si kvôli svojej ryšavej brade vyslúžil prezývku "Červený diabol".

Rýchlostné rekordy sa v nasledujú-

cich rokoch prepisovali výlučne len na území Francúzska a Belgicka. A to do roku 1904, keď ho ukoristil Američan Henry Ford, ktorý len rok predtým založil svoju spoločnosť Ford Motor Company. Do vozidla svojho modelu nazývaného "999" podľa najrýchlejšej lokomotívy tej doby sa posadil kvôli tomu, aby pomohol jeho predaju. Ford dosiahol rýchlosť 136 km/hod, pričom za pozornosť stojí, že sa tak stalo na zamrznutom Jazere svätej Kláry na hraniciach USA a Kanady.

Ďalším významným míľnikom bol výkon Američana Freda Marriotta na aute "Stanley Rocket" (205 km/hod), a to nielen preto, že ako vôbec prvý prekonal hranicu 200 km/hod, ale aj kvôli tomu, že mal parný pohon. Rekord pre najrýchlejší automobil poháňaný parným strojom držal nasledujúcich viac ako sto rokov. Prekonalo ho až v roku 2009 britské vozidlo "Inspiration". K ďalším známym jazdcom, ktorým určitý čas patril rýchlostný rekord, sa radia Kenelm Lee Guinness zo známej pivovarníckej rodiny, či britský auto-

mobilový pretekár Malcolm Campbell, ktorý vylepšil svoj vlastný rekord, alebo si ho zobral späť od iného jazdca dokopy až deväťkrát.

Od roku 1924 je rýchlostný rekord čisto len doménou Britov a Američanov. Významný prelom nastal začiatkom šesťdesiatych rokov, keď sa začali používať prúdové motory. Rekord sa posúval veľmi rýchlo a často, avšak najskôr nemohli byť výsledky oficiálne uznané. A to do doby, kým Medzinárodná automobilová federácia (FIA) nerozhodla, že do úvahy bude brať výkony každého vozidla, ktoré sa pohybuje na kolesách. Od čias prúdových motorov padajú rekordy výlučne mimo klasických vozoviek - na odľahlých miestach s dostatočne rovným povrchom, ako sú soľné pláne alebo púštne oblasti s pevným podložím.

Padne nový rekord?

Rýchlostný rekord vozidla pohybujúceho sa po zemi je v platnosti viac ako 22 rokov, no je možné, že jeho čas sa pomaly chýli ku koncu. Držiteľ rekordu Green, jeho predchodca a zároveň kon-

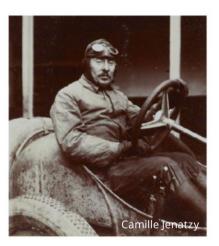
Foto: ARCHIV

štruktér Noble a ich ďalší spolupracovníci totiž pred pár rokmi začali s novým projektom, ktorý chce posunúť rýchlostný rekord na ešte vyššiu úroveň. Vozidlo nazvané "Bloodhound" má byť schopné dosiahnuť rýchlosť viac ako 1 000 míľ/hod, teda v prepočte viac ako 1 600 km/hod. Jeho súčasťou majú byť hneď tri motory. Prvý prúdový motor zo stíhačky Eurofighter zrýchli vozidlo na zhruba 500 km/hod, pričom následne jeho úlohu prevezme hybridný raketový motor Nammo. Tretí motor Jaguar V-8 bude slúžiť len ako pomocná jednotka, ktorej úlohou bude pumpovať okysličovadlo do raketového motoru. "Bloodhound" absolvoval prvé testovacie jazdy koncom roka 2017, pričom bol vtedy spustený iba prúdový motor. V novembri 2019 bola prekonaná rýchlosť 1 000 km/hod v juhoafrickom

Hakskeenpan. Prvý skutočný pokus o vytvorenie nového rekordu mal prebehnúť ešte tento rok.

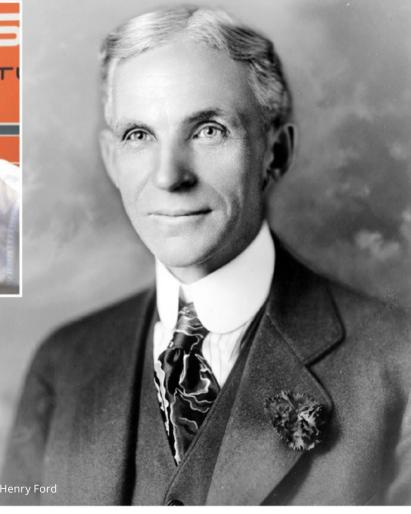
Určité zdržanie v porovnaní s pôvodnými plánmi bolo spôsobené tým, že sa spoločnosť "Bloodhound Programme Ltd.", vytvorená výlučne kvôli tomuto projektu, dostala do nútenej správy. Podľa medializovaných informácií na jeho dokončenie potrebovala ešte 25 miliónov libier. Keď sa situácia zdala byť už stratená, vstúpil do hry anglický biznismen Ian Warhurst, ktorý prevzal riadenie projektu a za bližšie nešpecifikovanú sumu kúpil aj samotné vozidlo. Warhurst tak následne reštartoval britské úsilie o vylepšenie rýchlostného rekordu. Pokiaľ všetko pôjde podľa plánu, rekord by mohol byť prekonaný koncom roka 2020 alebo na začiatku toho nasledujúceho.

Príbeh "Bloodhoundu" výstižne ukazuje, čo je hlavným dôvodom, prečo nebol rýchlostný rekord prekonaný už viac ako dvadsať rokov. Jeho pokorenie si totiž vyžaduje stavbu vozidla a rozsiahle prípravy, ktoré v sumáre zhltnú milióny dolárov. ¥

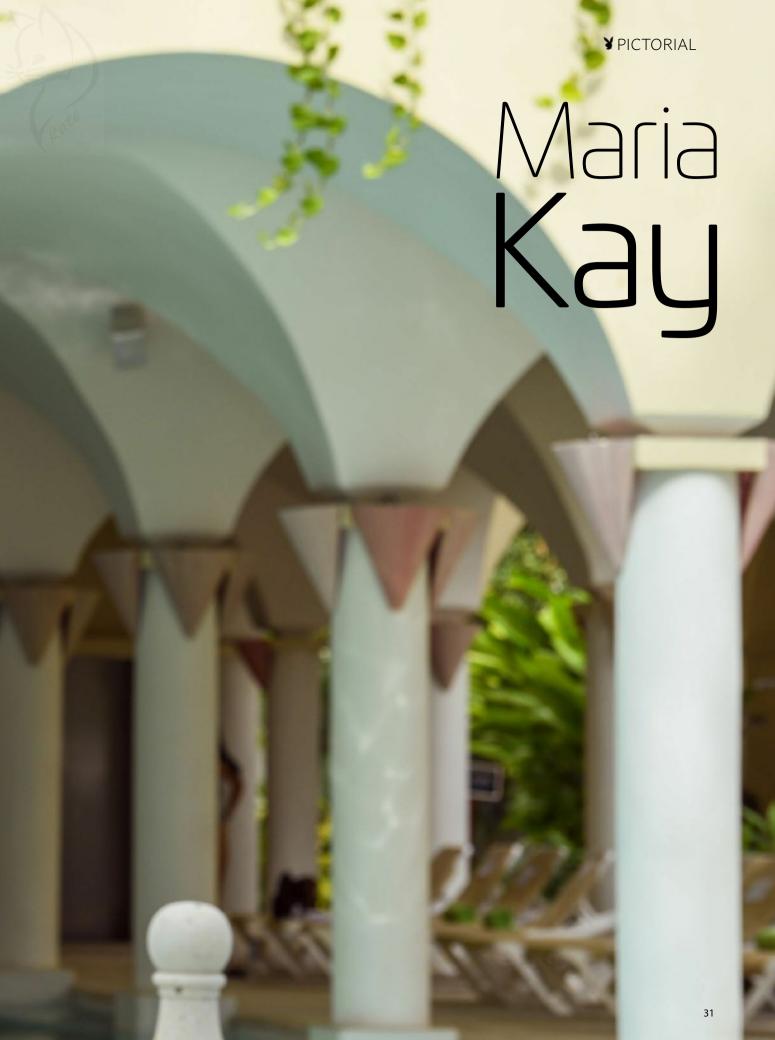

Richard Noble

Jiří Kalfař

Módny dizajnér **Jiří Kalfař (31)** mal rušný minulý rok: stal sa prvým Čechom, ktorý sa so svojou kolekciou dostal na New York Fashion Week a o pár mesiacov neskôr prebral v Monte Carle cenu za inovatívny prístup od Monackej módnej komory pod záštitou princeznej Charlene. Slušný výsledok na niekoho, pre koho bola módna brandža až treťou kariérnou voľbou. "Dostať sa vysoko, ak sa nebojíte výziev, nie je až také ťažké. Oveľa ťažšie je dokazovať sezónu za sezónou, že to bolo oprávnené," prezrádza ambiciózny tvorca, ktorý sa od profesie baletného tanečníka a profesionálneho modela pretancoval až k vlastnej zabehnutej značke. V exkluzívnom rozhovore pre Playboy nám dovolil nahliadnuť do zákulisia uzavretého sveta jedného z najnablýskanejších, no zároveň najšpinavších priemyslov na svete.

Text: MONIKA ERDÖFY

Ako outsider môžete vždy prekvapiť

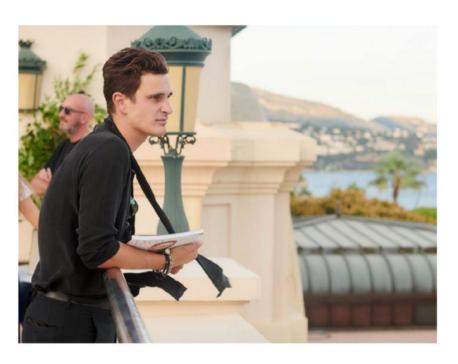
Mali ste našliapnuté na baletnú dráhu, slávili ste veľké úspechy v modelingu. Kde sa to zvrtlo?

Ono to prišlo tak postupne. Od malička som bol tvrdohlavý a cieľavedomý. Vždy som od seba očakával maximum a snažil som sa dávať si čo možno najvyššie ciele. Už keď som študoval na konzervatóriu v Prahe a mal som asi pätnásť rokov, rozhodol som sa, že skúsim konkurz do Stuttgartu na akadémiu. Prijali ma, a tak som tam odišiel na rok študovať. Počas troch mesiacov som sa musel naučiť plynulo nielen po nemecky, ale aj po anglicky, inak by ma vyhodili. To bola naozaj tvrdá skúsenosť.

Vždy som vedel, že by som chcel cestovať, čo mi ale práca tanečníka umožňovala minimálne. Byť tanečníkom, to nie je profesia, ale životný štýl. Ráno trénujete, popoludní skúšate, večer máte predstavenie. Všedné dni, víkendy, sviatky, stále. Aj keď si myslím, že dokážem naslúchať a som pracovitý, asi som nikdy nemal v sebe

chuť sa podriaďovať vedúcim. V mojom prvom angažmáne v Štátnej opere v Prahe sme si "nesadli" s vtedajším šéfom, a tak som už po roku odišiel. Bol som radšej na voľnej nohe. Dostal som sa do Ríma, kde vtedy vznikala nová company. Vďaka tomu som mal šancu zatancovať si a spolupracovať s vlastne všetkými choreografmi,

Život v New Yorku je navyše veľmi náročný a hektický. Chýbala mi Európa a chcel som byť zasa chvíľku v Prahe, kde som od svojich pätnástich býval len sporadicky. Rozhodol som sa vrátiť. Úprimne, nevedel som, čo budem robiť. Tanec neprichádzal do úvahy, lebo som už vypadol z formy a modelingom sa v Česku uživiť

ktorých som uznával už od detstva. Či to bola Pina Bausch, William Forsythe alebo Wayne McGregor. V čase, keď som práve býval v Barcelone, ma vyskautoval riaditeľ svetoznámej modelingovej agentúry. Chvíľu som robil oboje, ale nedalo sa to všetko stíhať, tak som sa skrátka rozhodol, že už som si zatancoval dosť. Koniec koncov, robil som to profesionálne od nejakých jedenástich rokov, keď som ako študentík vystupoval v detských rolách v Národnom divadle.

Pendloval som medzi Londýnom, Milánom a New Yorkom. Mal som možnosť spolupracovať so zaujímavými ľuďmi, ako napríklad Peter Lindbergh, Paolo Simi alebo Adolfo Dominguez a fotil kampaň pre DKNY, robil televízny spot na parfum, obálku WWD a podobne. Tu mi však chýbala pravidelnosť a akási štruktúra. Vždy som mal so sebou pas, lebo sa párkrát stalo, že mi volal agent, že mám džob trebárs v Čile, na dva dni, a že mi lietadlo letí o tri hodiny...

nedá. Jediné, čo som poznal, boli jazyky, ľudské telo, móda – z vonku, aj zvnútra. V hlave som mal veľa nápadov, inšpirácií som pozbieral hneď na niekoľko kolekcií. Povedal som si teda, že skúsim urobiť zopár kúskov a uvidíme, či by ma to bavilo a bolo to niečo, v čom by som mohol pokračovať.

Na vašom príbehu je pozoruhodné aj to, že ste samorast. Vrhnúť sa do módnej brandže bez akademického zázemia, to chcelo odvahu...

Neštudoval som to a na školu som sa naozaj vracať nechcel. Vedel som, čo chcem robiť a ako chcem, aby to vyzeralo. Začal som preto chodiť na kurzy. Vytvoril som si malý tím a spolu s ďalšími dvoma ľuďmi sme sa do toho pustili. Už moja prvá kolekcia sa stala pomerne úspešnou, tak som pokračoval druhou a treťou, a teraz je ich už šesť.

Módny biznis je známy svojim elitárstvom - je to uzavretá societa, do ktorej je skoro nemožné

preniknúť bez konexií. Vám sa to podarilo. Čo bolo vaším kľúčom? Talent? Húževnatosť? Šťastie?

Je to správna miera všetkého, aj toho šťastia. Ale máte pravdu, že je to elitárska brandža. Zo začiatku som sa nemohol nikam dostať, v podstate som nemal kde a ako predvádzať, pretože som to neštudoval. V Česku mi zamietali prihlášky. Nie som ale jedným z tých, čo by sedel doma a ľutoval sa, aké to má ťažké. Naopak, myslím si, že neúspechy mi dali oveľa viac ako úspechy. Musel som znovu vycestovať a najskôr som začal predvádzať na Týždni módy v Kyjeve, ktorý bol vtedy veľmi trendy. Aj vďaka tomu prišla vlastne prvá medzinárodná recenzia z talianskeho Vogue. A nasledovali ďalšie. Po troch sezónach sa mi podarilo dostať sa na hlavný rozvrh Týždňa módy v Londýne. Tento rok som mal ako vôbec prvý Čech vlastnú prehliadku na New York Fashion Week, čo bolo pre mňa obrovské zadosťučinenie. Viete, keď sa vám zatvoria jedny dvere, nemá zmysel ďalej sa chytať kľučky. Ja to skúsim ohňom, alebo si skrátka nájdem iné, ktoré sú otvorené. Ako outsider môžete vždy len prekvapiť. Dostať sa vysoko, ak sa nebojíte výziev, nie je až také ťažké. Oveľa ťažšie je dokazovať sezónu za sezónou, že to bolo oprávnené.

Dokazujete to napríklad aj vaším širokým portfóliom celebritnej klientely, kam patria medzi inými topmodelky Pavlína Pořízková či Karolína Kurková. Zažili ste niekedy pri práci "starstruck" moment?

Asi to nebol úplne ten "starstruck" moment, ale pred pár rokmi, pri mojej prvej prehliadke v rámci London Fashion Week, sa mi podarilo spolupracovať s Pavlínou Pořízkovou. Mala vychádzať na mólo do ticha, lebo uzatvárala prehliadku. Ja som bol za scénou, celé som to sledoval na obrazovke v zákulisí a doteraz si pamätám na tú husiu kožu, ktorú som mal, keď vyšla. To absolútne ticho, všetky oči na nej, tá aura, ktorá z nej vyžarovala, keď tam len tak stála... To bol moment, na aký určite nezabudnem.

Poďme nazrieť do zákulisia módnej tvorby: k čomu by ste z hľadiska časového manažmentu prirovnali predstavovanie dámskej a pánskej

kolekcie štyrikrát ročne? Je to ako nakrútenie štyroch filmov? Vydanie štyroch románov? Stíhate pri takomto vražednom pracovnom tempe spávať a žiť?

Zo začiatku, než som to poriadne zorganizoval, to bolo takmer nemožné. Teraz sme v tom už zbehlí a pripravujeme veľa vecí vopred. Všetko je to o dobrej organizácii, najmä ak ste pomerne mladý a malý tím. Mňa tento adrenalín veľmi baví a napĺňa. No je to strašný kolotoč. Zatiaľ čo pripravujete v tichosti jednu až dve nové kolekcie, tú aktuálnu ste práve uviedli, takže sa o ňu staráte po stránke PR, robíte press days pre stylistov a novinárov, vymýšľate, kto si ju oblečie a kam, na aké eventy, okrem toho musite komunikovať s predajcami a podobne. Navyše nemôžete zabúdať ani na sociálne siete, distribúciu, súkromné objednávky... Väčšinou mám v hlave štyri kolekcie zároveň, ale každá z nich si vyžaduje iný prístup. A potom sa to zasa vymení. Na jednu môžem zabudnúť, no hneď ju vystrieda ďalšia.

Hovoríte o adrenalíne, a ten je dvojsečná zbraň - na jednej strane stimuluje, na druhej vyčerpáva. Čo je pre vás to najzrušujúcejšie a čo najstresujúcejšie na práci návrhára?

Najkrajšie sú asi tie možnosti, ktoré sa mi otvorili. Je krásne vstávať a tešiť sa do práce, na tú jej rôznorodosť, na pocit, keď sa niečo vydarí. Najstresujúcejšie je, samozrejme, vždy to obdobie fashion weeku, keď asi tak mesiac dopredu spím naozaj úplne minimálne. Je to mašinéria, ktorá musí fungovať do detailu. Začínate potvrdením mesta a času, pričom celá kolekcia už musí byť nafotená a kompletne pripravená. To, čo vidí návštevník pár minút, si vyžaduje

obrovské prípravy. Či už ide o dopravu, svetlá, kasting modeliek, fittingy, doplnky, vizážistov, kaderníkov, stylistov, plán usádzania, pozvánky, hudbu, moodboardy. Netreba však zabúdať ani na administratívne veci, ako sú rozpočty, tabuľky, rokovania s partnermi a sponzormi, najatie backstage tímu, ochrankárov či ľudí, ktorí sa postarajú o usadenie hostí, dramaturgiu, venue set-up alebo disman-

ekologickej katastrofy. A radšej ako kričať do vetra, kázať vodu a piť víno, som začal od seba.

Móda je veľmi špinavý biznis, ktorý ma obrí dosah na znečistenie planéty. Je tu však cesta, ako to zmeniť. My žijeme v dobe, kedy máme takmer všetky informácie na dosah ruky. Stačí pár kliknutí a vieme odpoveď. Preto je nutné sa zaujímať o dôležité veci. Nebyť ignorantmi.

V dnešnej dobe, keď je prebytok všetkého, je dôležité vedieť sa začať krotiť. V tom, ako pristupujeme k výrobe i v tom, ako ju konzumujeme.

Ste typ autora, ktorý čerpá impulzy k tvorbe priebežne a z tých najnepravdepodobnejších, často náhodných zdrojov, alebo máte "svoje" overené miesta inšpirácií?

To prvé. Myslím si, že inšpirácia je všade okolo nás, nielen vo fyzických veciach, ale aj v politike a v sociálnom cítení. Móda často reflektuje dobu aj v tomto.

Keď sa povie Čech a móda, my Slováci si so značnou dávkou škodoradosti vizualizujeme v hlavách sandále a ponožky.

tle. Je to tak 300 ľudí, ktorí sú v podstate pod vašou taktovkou. Je to ako divadelná hra, len s tým rozdielom, že ak sa nepodarí, už sa nedá nič zmeniť. Keďže som však "vyrastal" v divadle, mám rád tú šou, nablýskanú časť mojej práce. Takže to, čo sa môže iným zdať ako stres, si ja vlastne užívam.

Vaše kolekcie majú silný environmentálny rozmer. Vybrali ste si teda tú zodpovednejšiu, no ťažšiu cestu. Prečo?

Pretože je to jediná možná cesta. Som vegán, nejem ani nekupujem nič s palmovým olejom, riadim hybrid, nakupujem minimálne a len to, čo skutočne potrebujem. Nikto ma k tomu nenútil, bol to postupný proces, keď som si začal uvedomovať, že stojíme na prahu možnej

Neklamať si. Pýtať sa otázky typu "skutočne potrebujem toto tričko?" A vedieť, že ak stojí pár eur, nevydrží dlho.

Všetky naše veci sú vyrábané lokálne, v našom vlastnom štúdiu. Či ide o veľkú zákazku, na mieru či online, všetko kontrolujeme a vyrábame v Česku. Fungujeme na takzvanom "zero waste". My nenašívame kolekcie veľkoobchodne, všetko je robené až na základe konkrétnej objednávky, takže nevzniká odpad, ktorého by sme sa potom museli zbaviť. Navyše recyklujeme a upcyklujeme staršie látky a kolekcie.

Snažím sa používať aj ekologické materiály a materiály, ktoré nie sú živočíšneho pôvodu. Veľa z nášho hodvábu je napríklad takzvaný "mierový hodváb" či "budhistický hodváb". Experimentujem aj s rôznymi inými zaujímavými materiálmi.

Ako sa na vkus národa dívate vy - nielen cez prizmu návrhára, ale hlavne scestovaného človeka?

Túto otázku dostávam často a nikdy na ňu nedokážem odpovedať. Vkus je individuálna vec a štýl nie je o trendoch, ale o tom, čo z človeka vyžaruje. Luxus v dnešnej dobe nie je o peniazoch. Mať veľké logo na tričku, to je len zlý vkus. Luxus je byť unikátny. Znamená mať niečo, čo iní nemajú. A mať čisté svedomie. Poznať príbeh toho, čo nosím.

Nie je to tak dávno, čo sme boli jeden národ. Sme si podobní vo vnímaní módy? Cítite dnes rozdiel, keď prechádzate napríklad ulicami Bratislavy a Prahy?

Áno, určte. Predovšetkým u mladších generácií, ale aj tak všeobecne. Ak by som to mal nejako zhrnúť, Češky sú ležérnejšie a Slovenky zasa elegantnejšie.

Vraj sa nerád obliekate do vlastných modelov, prirovnali ste to k režisérovi, čo sa neobsadí do vlastného filmu. Tu vám však budem kontrovať: veľa režisérov v pohode zrežíruje samých seba... Čím to teda je, že Kalfař nenosí Kalfařa?

Asi tým, že o oblečení premýšľam takmer neustále. Keď navrhujem, nikdy nemám v hlave seba, skôr premýšľam o oblečení pre iných. Permanentne. A tak, ak by som musel premýšľať ešte aj o sebe, bolo by to časovo ohromne náročné. Samozrejme si rád chystám oblečenie na výnimočné udalosti, to sa nemôžem spoľahnúť na nikoho iného, ale na bežný život, tak, aby som pred skriňou netrávil hodiny, som si vymyslel škálu farieb a strihov, čo viem, že mi pristanú. A tie medzi sebou kombinujem. Kúsky, ktoré sú viacročné, ako kabáty alebo obleky, si robím sám.

Nakupujem vlastne úplne minimálne. A len vtedy, ak niečo naozaj potrebujem. Tak sa prihodí, že sa v mojom šatníku objavia aj veci, ktoré som mal naposledy, keď som mal šestnásť. Alebo kúsky, ktoré som zdedil. Ak som niekde a chcem si urobiť radosť, rád objavujem lokálne značky.

Už v predchádzajúcej odpovedi ste naznačili, že inklinujete k minimalizmu, nabádajúcemu k vyzdvihovaniu kvality nad

kvantitu oblečenia. Máte tipy pre našich čitateľov, ako si takýto kapsulový šatník vyskladať?

Šatník mám rozdelený podľa základných farieb, biela, čierna, tmavomodrá a zelená, pretože mi ide k očiam. Následne sa to ešte delí na krátky rukáv, dlhý, svetre a roláky. Takto môžem na bežný deň kombinovať všetko so všetkým. Navyše tým, že dosť cestujem, mi balenie zaberie minimum času a balím sa viac-menej podľa počtu dní a počasia. Ale sú aj príležitosti, kedy si naopak myslím, že človek by toto mal raz za čas opustiť a byť extravagantný, opulentný, zahrať sa na rockovú hviezdu. Inak by to bola nuda.

Zo zvedavosti: Prečo sa toľko módnych návrhárov oblieka do čiernej? Je za tým profesionálna únava farbami, alebo nejaký sofistikovanejší dôvod?

Myslím si, že je to istota. Únava určite nie. Naša profesia si vyžaduje rôznorodosť, a tak napríklad ráno robíte administratívne veci, ležíte v e-mailoch a číslach, potom máte fittingy s klientmi, alebo trebárs obchodné schôdzky a obedy, večer môžete byť niekam pozvaný a nie je vôbec čas na prezliekanie a veľké premýšľanie, čo na seba. Zároveň nechcete prebíjať vašu tvorbu tým, ako vyzeráte.

Pristihnete sa ešte aj dnes, že hodnotíte človeka podľa toho, čo má na sebe?

Áno aj nie. Nikdy by som neposudzoval človeka podľa toho, ako vyzerá. Zároveň však treba povedať, že prvý dojem je veľmi dôležitý a veľa o človeku vypovedá. To, čo máte na sebe a ako vyzeráte, je také vaše predstavenie bez slov. Je to určitý druh komunikácie.

Móda je všade okolo nás. Kde sa pred ňou skrývate, keď si potrebujete oddýchnuť?

Na záhrade. Rád záhradkárčim. Ruky v hline a telefón doma. Oddýchnem si tiež pri prechádzkach so psom či pri varení. Alebo si len pustím Netflix.

Keby ste si mohli nadiktovať vlastné motto, ktorá sa raz objaví pod vaším menom v skriptách Dejiny módy, čo by tam bolo? Asi niečo na spôsob "buď úprimný!" Ľudia majú predstavu, že móda je taký podivný, klamlivý biznis, ja však mám takú skúsenosť, že tí profesionáli, ktorí to skutočne dotiahli až na samotný vrchol, sú čestní a úprimní. A to isté očakávajú aj odo mňa

Na záver čisto praktická otázka: Ktorým (pánskym) módnym prešľapom sa dá vyvarovať bez ohľadu na výšku rozpočtu módneho hriešnika?

Dá sa im vyhnúť premýšľaním o etikete a dress code. V džínsach a v tričku – aj keby na ňom malo byť zlatou niťou vyšité "Gucci" – nebudeš v divadle nikdy cool. ¥

S fitnes náramkami sa roztrhlo vrece. Pre fanúšikov aktívneho životného štýlu je tento kúsok nositeľnej technológie šikovným a finančne dostupným prostriedkom na priebežné monitorovanie kondičky či celkového zdravotného stavu. Dvakrát si však premyslite, s kým chcete zdieľať dáta o fyzickej aktivite, hlavne ak máte čo skrývať. Istá žena z Texasu dostala od priateľa pod stromček fitnes náramok a po spoločnom spárovaní sa obaja tešili zo vzájomnej motivácie k lepším výkonom. Darca si však zjavne neuvedomil, že synchronizácia znamená vysielanie dát o zvýšenej pulzovej frekvencii z jedného náramku do druhého. Kým podával "športové výkony" v náručí inej ženy, jeho polovička v priamom prenose dostala report o spaľovaní kalórií svojho partnera, čo jej začalo byť podozrivé, keďže "tréning" prebiehal v zvláštnych časoch mimo návštev posilňovne. Morálne poučenie pre budúcich hriešnikov: nabudúce bude treba dať dole z rúk všetko, nielen obrúčku!

NABITE SMARTFÓN VLASTNÝM TELOM!

Predstavte si ranný beh, počas ktorého si zároveň nabíjate telefón. Bez externého zdroja elektrickej energie, len nakumulovaným telesným teplom. Nonsens? Možno ani nie. Vedci z Univerzity v Malage v kolaborácii s Talianskym technologickým inštitútom vyvinuli prototyp nositeľnej nabíjačky, ktorá je "skrytá" v bežnom bavlnenom tričku. Idea využíva termoelektrický efekt, vďaka ktorému je možné pretransformovať teplotný rozdiel medzi telom bežca a okolitým prostredím do elektrickej energie. Najväčšou výzvou pri výrobe prototypu bolo nájdenie netoxického, ekologického a nie príliš nákladného typu e-textílie, ktorá ľahko priľne k vláknam trička. Vedcom sa to podarilo zmixovaním paradajkových šupiek a nanočastíc, čím vytvorili akési prírodné lepidlo. Nastriekaním na tričko, pridaním tepelne vodivej karbónovej pásky a napojením na kábel vzniklo nositeľné nabíjacie zariadenie, ktorému sa v experimente podarilo rozsvietiť LED žiarovku. Autori avizovali, že už len dotiahnutie technických detailov ich delí od revolučného objavu termonabíjania. Okrem praktického využitia v bežnom živote by sa stalo spásou v hraničných podmienkach cestovateľských výprav či vojenských operácií, kedy sú účastníci odkázaní na dlhé presuny bez prístupu k zdrojom elektrickej energie.

FLIP-FLOPY DO SNEHU

Prognóza počasia na nasledujúce mesiace je pre milovníkov tepla deprimujúca. Kto môže, bookuje letenky do exotiky a kto nemôže, navodzuje si plážovú náladu svojpomočne – napríklad miešaním mrazených rumových drinkov v prekúrenej obývačke. Ak hľadáte spôsob, ako si navodiť ilúziu leta aj v outdoore, bude sa vám páčiť kreatívna myšlienka známeho výrobcu rumu, značky Malibu. V limitovanom množstve uvádzajú na zimný trh "škatuľku prežitia zimy", obsahujúcu korkové flip-flopové podrážky z recyklovanej kože a fľašku pravého plážového piesku. Ponožky nechajte doma, podrážky vložte do čižiem a vhupnite si do nich naboso. Prisypte pár zrniek piesku a pri každom kroku si tak navodíte pocit komfortného sebaklamu, akoby ste sa prechádzali po svojej obľúbenej tropickej destinácii, aj keď to vonku bude vyzerať ako na Kamčatke.

Foto: SHUTTERSTOCK

VZDUŠNÁ POŠTA

Januárový veľtrh technologických noviniek CES bol premiérou pre ambiciózny projekt Kreatívneho laboratória Samsungu. Ich "vzdušná" klávesnica SelfieType predstavuje ďalší krok v intuitívnom ovládaní smartfónu a ocenia ho hlavne užívatelia, ktorí už majú čo-to naťukané, takže ovládajú prstoklad automatizovane, aj so zavretými očami. SelfieType je typ virtuálnej klávesnice fungujúcej na princípe skenovania pohybu prstov. Stačí aktivovať prednú kameru s AI a ťukať bruškami prstov do prázdna presne tak, akoby ste mali pred sebou skutočnú klávesnicu. Snímač v kombinácii s umelou inteligenciou dokáže promptne prekonvertovať pohyb prstov do úderov na klávesy QWERTY klávesnice. Výrobca uvádza, že vylepšenie nevyžaduje nijaký špeciálny hardvér a v budúcnosti by sa mohlo stať štandardnou súčasťou výbavy nielen smartfónov, ale aj tabletov či prenosných počítačov.

Príčiny úrazov bývajú u rekreačných a profesionálnych športovcov rôzne. TÍ, KTORÍ SA K AKTÍVNEJŠIEMU POHYBU DOSTANÚ LEN PÁRKRÁT ZA ROK, MÁVAJÚ TENDENCIU PRECEŇOVAŤ SVOJE SILY. Bez predchádzajúceho dostatočného tréningu potom väčšinou ich telo nadmernú záťaž neunesie.

Náhly a nadmerný výkon často vedie k svalovým problémom, od drobných až po závažnejšie. Netrénovaný organizmus sa tiež rýchlejšie unaví, stratí potrebnú koncentráciu a ľahšie potom dôjde k prípadnému úrazu.

ZAČÍNAJTE ZVOĽNA

U aktívnych športovcov a profesionálov vznikajú problémy skôr z dlhodobej fyzickej záťaže, ktorá vedie k preťažovaniu šliach a svalov. Ani im sa počas prípravnej aj pretekárskej sezóny nevyhýbajú úrazy, ktoré ich vyradí z tréningu a koľkokrát im znemožnia štartovať v pretekoch, na ktoré sa dlho pripravovali.

Samozrejme, že najlepšie je snažiť sa úrazom, pokiaľ možno, predchádzať. Rekreační športovci by mali s dostatočným predstihom pred odchodom na hory začať najprv s miernym tréningom a záťaž postupne zvyšovať. Po príchode na vysnívanú zimnú dovolenku by sa potom rozhodne nemali hneď prvý deň snažiť dohnať fyzickým výkonom to, čo v predchádzajúcich mesiacoch zanedbávali. Skúsení a trénovaní lyžiari by potom ani na okamih nemali prepadnúť pocitu, že im sa nič nemôže stať. Nedostatočná pozornosť je totiž vždy jedným zo základných predpokladov vzniku úrazu.

PRVÁ POMOC PO ÚRAZE

Keď už predsa len k úrazu dôjde, jeho následky mávajú často všeličo spoločné. Či už ide o poranenie ľahšie alebo vážnejšie, vždy sa prejavuje opuchom, zápalom a bolesťou rôznej intenzity. Pri ľahších úrazoch

spravidla stačí ľadový obklad, odľahčenie a polohovanie končatiny, v závažnejších prípadoch je potom nevyhnutné lekárske ošetrenie. Pre rýchlejšie hojenie po úrazoch sa osvedčuje podávanie enzýmového lieku Wobenzym. Pôsobí proti zápalom, urýchľuje vstrebávanie opuchov a krvných výronov a tiež zmierňuje bolesť. Najväčší účinok dosiahneme, keď tento liek podávame čo možno najskôr po vzniku úrazu. Preto je dobré mať Wobenzym pre istotu pribalený so sebou. V lekárňach nájdete balenie lieku Wobenzym 300 tabliet, ktoré je malé, skladné, a preto ho možno bez problémov pribaliť do akejkoľvek batožiny.

To všetko je len niekoľko dobre mienených rád pre prípad, že sa niečo stane. My Vám samozrejme prajeme, aby ste nič z toho nepotrebovali a užili si tohtoročnú zimu vo všetkej spokojnosti podľa svojich predstáv.

Wobenzym je tradičný liek z prírodných zdrojov na vnútorné použitie. Starostlivo prečítajte písomnú informáciu.

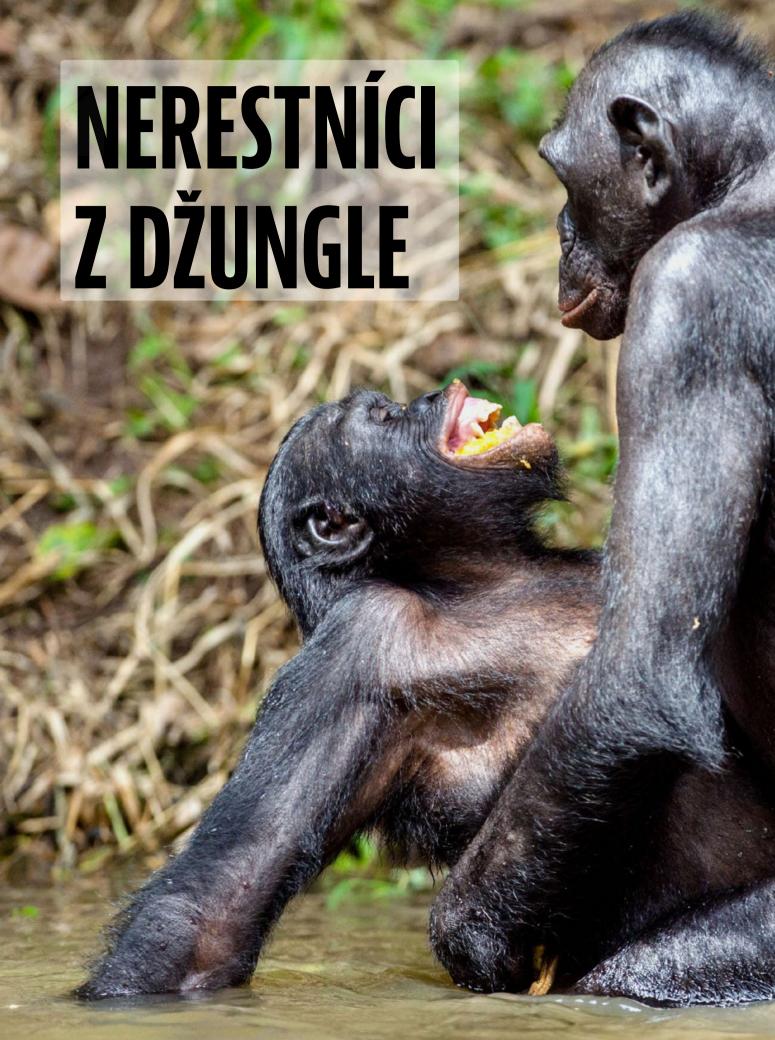
LIVE 650BTNC

Bluetooth sluchátka cez uši s ANC

- Veľkosť meniča 40 cm, frekvenčný rozsah 16 Hz-20 kHz
- o ANC Funkcia aktívneho potlačenia hluku
- o Čas prehrávania hudby až 35 hodín
- Hands-free telefonické hovory
- Pohodlne pasujúci tkaninový hlavový pás

www.jbl.sk

Čím hlbšie sa ponoríte do témy erotického života opíc, tým viac vás to utvrdí v poznaní, že zo spálne je to len na skok do džungle. Prostituovanie, závislosť od porna či slabosť pre staršie milenky... nič z toho nepatrí k výhradne ľudským záležitostiam.

Text: MONIKA ERDÖFY

Malpy kapucínske sa nechávajú vydržiavať

V živočíšnej ríši – a medzi opicami obzvlášť – bolo zaznamenaných už toľko prípadov prostitúcie, že sa pre ne ujal samostatný výraz: transakčný sex. V roku 2005 sa americkým vedcom podarilo zachytiť vydržiavanie v priamom prenose medzi malpami kapucínskymi, a to vcelku kuriózne, počas experimentu, ktorý pôvodne nemal pôvodne nič spoločné so skúmaním sexuálneho správania opíc. Predmetom výskumu bola ekonomická zručnosť opičích primátov, ktoré dostali niekoľko kovových plieškov, atráp platidiel, na voľné disponovanie. Pri pozorovaní výmenného obchodu plieškov za rozličné pochutiny však jeden z vedcov s prekvapením postrehol, že istá podnikavá samička ponúkla za mincu vlastné telo a po zištnom obšťastnení samčeka prezieravo vymenila pliešok za bobuľu hrozna.

Šimpanzy bonobo sú šampióni v speed datingu

Zatiaľ čo valná časť opíc pristupuje k pohlavnému styku čisto technicky a s preferenciou emočne neutrálnej polohy, keď je samček za samičkou, šimpanzy bonobo si potrpia na väčšiu romantiku. Počas intímnych chvíľok čelia jeden druhému tak, aby si vzájomne mohli vidieť do očí. Zároveň ich môžeme označiť za majstrov speed datingu. Celý akt zvládnu na dve žmurknutia, priemerná dĺžka splynutia pri tomto živočíšnom druhu predstavuje iba 13 sekúnd. Len čo skončia, presunú sa o konár ďalej a užijú si s prvým druhom, ktorý je práve po ruke – nezávisle od toho, či ide o samca alebo samicu.

Makaky z Gibraltáru jačia od rozkoše

Makak magot, druh exotickej opice obývajúci oblasť Gibraltáru, verí v afrodiziakálnu silu decibelov. Samičky pri sexe zanietene povzbudzujú svojich partnerov hlasným jačaním, čím ich doslova "vyhecujú" k vyvrcholeniu. Vedecké výskumy potvrdzujú efektívnosť tejto jednoduchej, no účinnej praktiky. V prípadoch, keď neboli samci makakov stimulovaní slastnými vzlykmi samičiek, stratili sebadôveru, zasekli sa a nedokázali riadne ejakuovať.

50

Pavučiaky stredoamerické majú komplikované vzťahy

Pavučiaky stredoamerické patria podľa zoológov k jedinému druhu nižších primátov, ktoré si môžu v otázkach rodového delenia podať ruku s človekom, no v ich prípade je situácia ešte o dosť vyhrotenejšia. Samci a samičky tohto druhu opíc sú ako Mars a Venuša – ani spolu, ani od seba. Rozdiely v temperamentoch opačných pohlaví sú také markantné, že bránia harmonickému spolužitiu a nútia opice k sexuálnej segregácii. Bolo zdokumentované, že kým sú samci medzi samcami, správajú sa spokojne a vyrovnane. Akonáhle však pobudnú viac času so samičkou, silnejú u nich sklony k agresivite, čo vyplýva z nutkavej potreby dominovať nežnejšiemu pohlaviu.

Kahau nosatý je dôkazom, že podľa nosa spoznáte kosa

Vieme si predstaviť, že nejedna čitateľka Playboya by bola nadšená, keby v ľudskej ríši fungovalo rovnaké pravidlo ako v spoločnosti kahauov nosatých – úplne by sa tým vytratila domýšľavosť prvých rande a sklamania z nenaplnených očakávaní. Samci spomínaného druhu opíc "balia" partnerky na nosy, ktoré sú v podstate billboardom toho, čo im vyrastá medzi nohami. Širší a dlhší nos znamená mohutnejší penis a viac životaschopných spermií. Pokiaľ sa teda samec nenarodí s výstavným dýchacím orgánom Cyrana z Bergeracu, s veľkou pravdepodobnosťou je odsúdený na staromládenecké strádanie.

Šimpanzy túžia po učiteľkách lásky

V ére, kedy sa ženy sotva po zavíšení puberty stávajú cieľovkou reklám na anti-aging kozmetiku a spoločnosťou rezonuje kult mladosti, pôsobí šimpanzí postoj k zrelším partnerkám príjemne osviežujúco. Šimpanzie samice skutočne nemajú zo starnutia žiadne vrásky. Nielenže sú s pribúdajúcim vekom atraktívnejšie pre mladých plodných samcov, ale skôr narodené chlpaté dámy majú dokonca vyššiu šancu zaujať jedince vysokého hierarchického rangu. Šimpanzy preferujú na sex staršie partnerky, čo vedci zdôvodňujú aj tým, že šimpanzie samice neprechádzajú menopauzou a ostávajú plodné do vysokého veku. Niežeby sa mladé šimpanzice neponúkali. V snahe zaujať pozornosť opačného pohlavia strácajú zábrany a náklonnosť dávajú najavo priamočiaro, schmatnutím a dráždením pohlavného orgánu vyhliadnutého samca. Ten ich však zvyčajne ignoruje a po chvíle rozkoše mieri k zrelším samiciam.

Aj opice ulietavajú na porne

Zvláštna situácia nastala pred niekoľkými rokmi v sevillskej zoologickej záhrade, kde musel personál riešiť závislosť od porna zverenkyne z pavilónu opíc. Všetko sa začalo, keď šimpanzici Gine nainštalovali televízor, aby sa v noci nenudila. Dostala do ruky diaľkové ovládanie a možnosť slobodne si vybrať program z bohatej ponuky káblovky. Prvé dni chodili ošetrovatelia kontrolovať, či sa nápad uchytil a nová technická hračka neskončila rozbitá a ocikaná v kúte. Aké bolo ich prekvapenie, keď zistili, že Gina nielenže rýchlo pochopila koncept sledovania televízie, ale aj úplne jednoznačne dala najavo, kde ležia jej divácke preferencie. Nezaujímali ju akčné filmy, reality šou ani teleshopping, oči mala jedine pre porno kanál, ktorý odmietala prepnúť. Poznanie, že opice zdieľajú s ľuď<u>mi reakč</u>nosť na vizuálne stimuly z porna, priniesol aj experiment z roku 2005, keď vedci z Dukeovej univerzity skúmali sociálne interakcie makakov. Nafilmovali bežný život v tlupe a rozvláčny dej dokumentu zdynamizovali zábermi na obnažené zadky samíc či kopuláciu. Erotika pred kamerou zaznamenala najživší ohlas a u chlpatých divákov spustila v tele ohlasy totožné s tými, ktoré prebiehajú bezprostredne pred párením. ¥

Bibiána Surovčíková na prvý pohľad pôsobí ako nežná víla, keď však vstúpi na pódium a odpáli svoje šansóny, každý onemie. Nedávno ukončila veľkolepé turné s Richardom Müllerom a vydala svoj prvý album, ktorý jej pokrstili známi muži českej hudobnej scény – Ondřej Soukup a Michael Kocáb. Bibi. ktorú život naučil pokore a vnímaniu krásy zvnútra, nezaháľa a rúti sa vpred ako cunami... Text: BARBORA HRUBANOVÁ

"Tých, ktorých nemusím, úsmevom vraždím!"

Ako si strávila Vianoce a oslavy nového roka?

Vianoce sme trávili spolu s dcérkou Lilkou v kruhu našej rodiny. Bolo to veľmi milé a pokojné obdobie, kedy som si konečne oddýchla, keďže mám za sebou turné s Richardom Müllerom. Veľmi som sa na tieto sviatky tešila.

Čo očakávaš, že ti rok 2020 prinesie?

Čítala som množstvo článkov o tom, ako starý rok berie so sebou všetko zlé a ten nový rok má priniesť presný opak. Som však mama a na veci sa pozerám triezvo. Takže sa radšej riadim heslom "ako si spravíš, tak to budeš mat". Verím, že rok 2020 prinesie niečo nové, unikátne, niečo, na čo budeme spomínať len v dobrom.

Nedávno si pokrstila svoj prvý album. Ako by si ho charakterizovala?

Vždy som sa túžila venovať spevu. Vyštudovala som s titulom diplomovaný špecialista umenia ako herečka. Chcela som však vytvoriť niečo hodnotné, čo by po mne zanechalo nejakú umeleckú stopu. Riadim sa heslom "uveriteľná je pravda". V tomto duchu vznikal aj môj album, na ktorom sme pracovali s Petrom Uličným, ktorý je vynikajúci textár, a s Ondřejom Brzobohatým. Počas tvorby som trvala na tom, aby texty boli písané pravdivo a skladby som si chcela prežiť. A to sa podarilo. Každá šansónová skladba vyjadruje nejaké obdobie môjho života, časť mňa, ktorú som potrebovala dať zo seba von.

Na albume Bibi Vol. 1 si spolupracovala s viacerými zvučnými menami, ktoré smerom

k tebe nešetria superlatívmi. Ako si sa k nim dostala?

Manažér Richarda Müllera, Adnan Hamzič, nás zoznámil s Petrom Uličným. Ten spolu s Ondřejom Brzobohatým robili album pre Richarda Müllera s názvom 55. Adnan ma videl spievať, cítil môj potenciál a chcel, aby sa títo dvaja velikáni podieľali aj na zrode môjho albumu. Úžasne sme si zapasovali, ako lego. Prijali ma a vložili do mňa dôveru, čo si neskutočne vážim.

Skladba Životopis má veľmi špecifický text a originálny videoklip. Ako vznikla?

Peter Uličný ma v tejto skladbe absolútne vystihol. Evokuje pocit, že sme v takých tých starých-dobrých časoch. Zachytáva takú tú stratenú nonšalantnosť dnešnej doby. Keď sa ešte ženy krásne obliekali a v spoločnosti pôsobili ako dámy. Tento nápad vznikol úplne spontánne. Klip bol vytvorený v duchu ženy mnohých tvárí. Použili sme asi sedemdesiat kostýmov a vďaka majstrovskému umeniu Maja Martausa, ktorý klip natáčal, to vyzerá naozaj skvelo. Je tam množstvo detailov, ktoré dokázal spracovať úplne úžasne. Musím mu za to veľmi poďakovať a vyzdvihnúť jeho prácu, kde hudbu pretavil do parádneho vizuálu. Vyzerá to famózne.

Čo chystáš ďalej? Na aké vystúpenia či koncerty sa môžeme tešiť?

Bola by som rada, keby ľudia začali vnímať šansón ako mainstreamovejší tok. Máme veľa popovej a rockovej hudby, no ja cítim, že tu ten šansón akosi chýba. Rada by som dala tento žáner trošku do popredia. Je to v podstate výpoveď jednotlivca, v ktorom sa však

môžu nájsť viacerí. Môžu doň pretaviť svoje vlastné bôle a oddýchnuť si. Každú skladbu a jej podanie beriem ako také malé divadelné predstavenie, ktoré vie vzbudiť veľké emócie. Koncertnú šnúru so svojou kapelou by som veľmi chcela!

A čo ďalšie spolupráce?

Mám ponuku na spoluprácu z jedného divadla. A rada by som nahrala ďalší album. Takisto by som si chcela veľmi zaspievať s Richardom Müllerom. Má vo svojom hlase niečo šarmantné a okúzľujúce, čo ma neskutočne priťahuje. On by si spieval to svoje a ja by som mu to len

dofarbila. Okrem Richarda a sa mi veľmi páči aj David Koller zo skupiny Lucie. Rada počúvam jeho skladby v aute počas šoférovania.

Ľudia si ťa pamätajú ako nenápadnú čiernovlásku s božským hlasom. Dnes je z teba dominantná plavovláska. Čo tá zmena?

Mala som v sebe akosi zakódované, že som jednoducho tmavovláska. Postupom času sa však môj život začal meniť. Vyrástla mi dcérka, rozviedla som sa s manželom a podobne. Nastal čas, že to chcelo zmenu. A po blond vlasoch som okrem toho vždy túžila. Cítim sa takto dobre. A je vraj aj vedecky dokázané, že muži berú blondínky jemnejšie a majú potrebu sa o ne viac starať.

Tvoj hlas prirovnávajú k legendárnej Édith Piaf. Ako to vnímaš?

Je to pre mňa veľká česť, že môj hlas prirovnajú k takejto legende. Za všetkým je, samozrejme, veľa práce a najmä hlasových cvičení, kde sa musí človek naučiť správne dýchať a vyslovovať slová, aby mu bolo dobre rozumieť. Mám však pocit, že som sa s darom hlasu už jednoducho narodila. Som presvedčená, že jeho zafarbenie sa nedá len tak získať. Dnes viem, že mi to skrátka bolo súdené.

V tvojom živote nebolo vždy všetko ružové. Ako si to všetko zvládla?

Myslím, že som to všetko zvládla skvelo. Mám totiž úžasné dieťa. Tie bývajú vizitkami svojich rodičov. Ja som s mojou malou navyše sama. Vidím na nej, že v žiadnom smere ani ohľade som nezlyhala. Aj napriek všetkým klebetám, ktorým sa, žiaľ, človek v živote nevyhne, si žijem slušný a pokojný život. Odmenou za to všetko mi je šikovnosť mojej dcéry, ktorá navštevuje školu pre

mimoriadne nadané deti, kde jej to ide vynikajúco.

Keď sa s tebou človek zhovára, má často pocit, akoby pred ním stála nejaká rozprávková víla. Keď však chytíš do ruky mikrofón a postavíš sa na pódium, akoby sa do teba prevtelil drak. Ako je to možné?

Sama si z toho robím srandu. Že je to istý druh schizofrénie. Jedna je tá dobrá Bibi a druhá je zlá. A ony dve sa spolu rozprávajú. Ľudia naozaj nevedia, čo majú odo mňa očakávať, keď idem spievať. Najskôr zhodnotia zovňajšok a keď príde tá umelecká časť, sú v šoku.

Tvoja mama dlhé roky aktívne pôsobila v politike. Nemala si aj ty podobné ambície?

Nie, nikdy. Ja som za svoju mamu veľmi vďačná. Vždy, keď som hľadala oporu, bola pri mne a podala mi pomocnú ruku. Vďaka bohu za tie naše mamy! Mamina sa z politiky už stiahla do úzadia a venuje sa mojej dcérke. Veľmi mi s ňou pomáha.

Na čo vo svojom živote si najviac hrdá?

Najviac som hrdá na svoje dieťa. Som hrdá, že som pre svoju dcéru dokázala vytvoriť náš domov a všetko sa snažím zvládať s pokojom a s pohodou. Som však hrdá aj na svoj vlastný album, že sa podaril tak krásne. Má svoju umeleckú hodnotu a nemám sa za čo hanbiť. Som veľmi otvorený a úprimný človek. To si chcem ponechať.

Čo tvoja dcérka? Myslíš, že sa vyberie v tvojich šľapajach?

Dúfam, že nie, lebo je to ťažké povolanie. Byť umelcom je náročné aj krásne zároveň. Lilka vie spievať aj tancovať, je veľmi šikovná. Má talent na jazyky, tak ju vediem týmto smerom, aby sa veľa učila a študovala.

Si prísna mama?

Áno aj nie. Som prísna, ale aj láskavá. Máme doma určité pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať. Som rada, že si spoločne vieme všetko vyrozprávať a bez problémov povedať. Veci sa snažíme nazývať tými pravými menami.

Čo by si vo svojom živote zmenila, keby sa dal vrátiť čas?

Svoj život žijeme len raz. Každá situácia a každý moment nás má k niečomu priviesť. Či už je to zlé, alebo dobré. A potom je to už len na nás, či sa z toho poučíme, a čo si z toho vieme zobrať. Keby si ale dalo, zmenila by som asi svoju dôverčivosť a dobráckosť voči ľuďom. Inak nič. Som vďačná, za to, čo je. Keby sa mi isté veci v živote neudiali, určite by som nebola dnes tým, kým som.

Aká je tvoja najhoršia vlastnosť?

Strašne veľa upratujem. Všetko musím mať pekne zarovnané. Moje znamenie panny to tak zariadilo. A ešte nad všetkým príliš premýšľam a analyzujem. Môj život by bol oveľa jednoduchší, keby som stále o všetkom toľko nepremýšľala.

Ako si na tom s mužmi?

Dobre. Nedávno som sa rozviedla po dlhoročnom vzťahu. Bývalý manžel bol moja prvá veľká láska. Po rokoch sme zistili, že nie je všetko také ružové, ako sa zdá. Boli sme manželmi šesť rokov a obaja sme sa rozhodli ísť svojou vlastnou cestou.

Aká je tvoja predstava ideálneho muža?

Mal by byť starostlivý, chápavý a nápomocný. Muž by mal dávať žene pocit, že je chránená v každom ohľade a zmysle slova. Mal by jej poskytovať oporu, aby vedela, že sa naňho môže kedykoľvek spoľahnúť. Ja osobne potrebujem najmä pocit pokoja. Chcem mať pri sebe muža, ktorý je mojím oporným pilierom a dokáže vyriešiť niektoré situácie aj za mňa. Mám pocit, akoby v dnešnej dobe začínalo u mužov trošku chýbať to ich staré-dobré džentlmenstvo. Ja sa však v súčasnosti sťažovať nemôžem, lebo môj terajší partner je džentlmen. Veľmi mi pomáha, či už v súkromí, tak aj v pracovnej oblasti a som mu za to veľmi vďačná.

Tvoje slová na záver...

Chcela by som vám vysloviť slová uznania, že ste dali Playboyu punc. Urobili ste z neho časopis, ktorý nie je len o vyzývavých ženách, ale aj o ľuďoch, ktorí v živote niečo dokázali. Je skvelé, že si to všímate a dávate im možnosť sa odprezentovať. Veľmi ma na dnešnej dobe mrzí, ako ľudia súdia druhých podľa zovňajšku a pritom často vôbec nevedia, čo sa skrýva vo vnútri. Aj dobre vyzera-

Ja dúfam, že už sa mi to konečne podarí a nájdem v partnerstve pokoj a šťastie. Tak, ako asi každá žena, aj ja túžim po starostlivosti. Verím, že môj aktuálny vzťah dopadne dobre. Veľmi by som chcela mať klasickú rodinu. A aspoň dve deti!

júce dievčatá môžu byť šikovné a môžu sa z nich stať uznávané umelkyne. Myslím, že by sme mali prestať súdiť a začať viac vnímať krásu a všetky tie nádherné okamihy, ktoré nám život prináša. Skúsme nájsť dobrotu v každom z nás... ¥

Cândida Batista

A má krásne hobby, zbiera orgazmy.

Ja si zo včerajšej noci pamätám len to, že som fajčila akúsi dlhočiznú cigaru... Teda aspoň myslím, že to bola cigara.

Povedzte mi, Jožko, čo vás vlastne viedlo k tomu, aby ste sa stali masérom?

Manželka stála naposledy pri tyči na Silvestra v roku päťdesiať dva.

"O koľkej si sa vlastne vrátil z tej silvestrovskej oslavy?" pýta sa ráno manželka svojho manžela.

"Skoro, odišiel som chvíľu po tebe, už som si tam ani nič nedával, ale už si spala..."

"A čo to vlastne spadlo? Počula som ranu ako z dela." "Bunda."

"Bunda? A to urobila taký buchot, že to prebudilo skoro pol domu?"

"Vieš, nejako som z nej nestihol vyliezť..."

Manželia práve veselo zapíjajú príchod nového roku, keď manželka zosmutnie.

"Čo sa deje, ešte pred chvíľou si mala úplne skvelú náladu a teraz vyzeráš, že sa rozplačeš," pýta sa manžel.

"Ale," odpovedá manželka nešťastne,

"práve som si uvedomila, že aj tie najnovšie kúsky v mojom šatníku sú vlastne už z minulého roku."

Boli sme oblečení a pripravení odísť na silvestrovskú

oslavu. Zakryli sme klietku s andulkou a vyhnali mačku na dvor. Zavolali sme do taxislužby a objednali taxík. Taxi prišiel a my sme vyšli z domu prednými dverami.

Keď sme vychádzali, mačka, ktorú sme vyhnali na dvor, prekĺzla popod naše nohy späť do domu. Nechceli sme, aby zostala vnútri, pretože vždy, keď je sama, snaží sa zožrať andulku. Manželka si šla sadnúť do taxíka a ja som vbehol do domu, aby som vyhnal mačku z domu na dvor. No mačka vybehla na poschodie a ja som musel bežať za ňou. Manželka, ktorá zatiaľ čakala v taxíku, nechcela, aby taxikár vedel, že dom zostane celú noc prázdny. Povedala preto taxikárovi, že sa hneď vrátim, že som len išiel dať dobrú noc jej mame (mojej svokre). Po pár minútach som si sadol do taxíka vedľa manželky.

"Prepáčte, že mi to trvalo tak dlho," povedal som, keď sme sa rozbiehali.

"Tá sviňa sa schovávala pod posteľou. Musel som ju pichať do zadku vešiakom, aby vôbec vyliezla. Snažila sa mi utiecť, tak som ju chytil pod krk. Potom som ju ešte musel zabaliť do deky, aby ma tá beštia nepoškriabala. Ale podarilo sa. Odtiahol som ju po schodoch dole a vyhodil späť na dvor, kam patrí. Dúfam, že sa nám ako minule, keď sme boli večer vonku, nevyšpiní, potvora, pri dverách."

Hovorí väzeň spoluväzňovi:

"Tak prajem šťastný nový rok!" "Čo to melieš, veď je už január?!" "Započul som, že ti rok pridali!"

Na konci roku sedí na zasneženej lavičke v parku starý pán a plače. Slušne vychovaný mladý muž, ktorý ide okolo, sa, samozrejme, súcitne pýta, čo sa deje. Pán odpovedá: "Viete, som zamilovaný do nádhernej mladej ženy a ona miluje mňa."

"No a prečo plačete? To by ste sa mali skôr radovať." "Počkajte, mladý muž, vy tomu nerozumiete. Každé ráno, než ide do práce, sa pomilujeme, poobede príde domov, uvarí obed a zase sa pomilujeme, večer tiež a pred spaním sa milujeme dve hodiny," a pán pre plač skoro nemôže hovoriť. "No tomu teda vôbec nerozumiem, to je predsa perfektné, ste na tom oveľa lepšie ako ja, tak prečo plačete?"

"To áno, ale keď ja som zabudol, kde vlastne bývam."

"Každý rok k nám na Silvestra chodí svokra, tento rok už urobíme výnimku!"

"Oslávi to u seba doma?" "Nie, pustíme ju dovnútra!"

Na spirituálnej seanse volá žena muža, ktorý je už na druhom svete:

"Počuješ ma, miláčik?"

"Ale áno, počujem."

"Povedz mi, máš sa tam dobre?"

"Áno."

"A je ti tam lepšie ako so mnou?"

"Áno, oveľa lepšie."

"A rozprávaj, aké je to tam hore, v nebi?"

"Tak to naozaj neviem, som v pekle."

Po Novom roku stojí muž na osobnej váhe a sťahuje brucho.

Žena ho chvíľu s úsmevom sleduje a potom sa spýta:

"Myslíš, že ti toto pomôže?"

"To vieš, že pomôže. Ináč by som nevidel na ručičku."

Riaditeľ na začiatku roku nastúpi do firemnej limuzíny a pýta

sa nového šoféra, ktorého práve na personálnom prijali:

"Dobrý deň, vás ešte nepoznám, ako sa voláte?"

"Milan, pán riaditeľ."

"Zamestnancom nehovorím krstným menom, priezvisko?"

"Miláčik."

"No, hmm, tak to môžeme vyraziť, Milan!"

Chlapec si v drogérii pri pokladni vyberá kondómy.

"Máte nejaké s príchuťou?" pýta sa predavača.

"Máme, tu. Jahodové a banánové."

"A s jablčnou alebo napríklad s hruškovou príchuťou by ste náhodou nemali?"

"Pozri, chceš si zasúložiť alebo budeš variť kompót?"

Baník sa chváli pred chlapmi v krčme:

"Synkovia, včera som šiel s tu moju do Prioru, nakupiť nejake šumne handry. Ideme totiž na silvestrovsku maškarnu oslavu. Kupili sme pradlo, bluzku s vystrihom, paradnu sukňu a ďalše fajnove veci." Chlapi chcú kamaráta pochváliť:

"Tož ja, Lojzek, ta tvoja roba tam bude zariť..." Lojzek sa urazí:

"Ako za riť? Ona ide za princeznu!"

XIVOSS PLAYBOY Party

UNIVERSE137STUDIOS powered by Netky.sk

Posledná Playboy párty roku 2019 pritiahla viaceré playmates.

Zo zámoria merala diaľku decembrová tvár z obálky JENNY
MARIE, ktorej robil spoločnosť fotograf LUIS GOMEZ.
Horúcu exotiku privanuli krásky PLAYMATE JULIETH z

Columbie a jej sexi kamarátka PLAYMATE CÂNDIDA BATISTA
z Brazílie. Dievčatá to poriadne roztočili a v GREAT CLUB-e
bolo horúco. Zo susedného Česka prišla podporiť akciu
modelka HANKA SOKOLOVÁ. Vianočná zajačikovská párty
bola aj zdokumentovaná šarmantnou SILVIOU JURÍKOVOU
z najmodernejšieho spravodajského portálu NETKY.SK.

Zapaľovače sa pôvodne ani veľmi nepoužívali na podpaľovanie fajok či otvoreného ohňa, ale slúžili skôr na osvetlenie blízkeho okolia. Bolo to približne pred 200 rokmi, keď Wolfgang Döbereiner uviedol svoju lampu. Odvtedy sa zdokonalili natoľko, že sa z úžitkovej veci stal estetický doplnok.

Text: MAREK LOMEN

Trvalo vyše 50 rokov, než zo zapaľovača spravili mobilný doplnok a fajčiari si tak mohli elegantne pripáliť cigaretu aj mimo domu.

Výbušné začiatky

Döbereinerova lampa vyrobená okolo roku 1820 nemeckým chemikom bol síce úžasný vynález, no nebol príliš bezpečný ani prenosný. Objemná nádoba so skleneným povrchom po obvode sa rýchlo zahriala a nedala sa držať a navyše hrozil výbuch, keďže v ňom nehorel bután alebo olej, ale vysoko explozívny vodík. Navyše ako katalyzátor použil platinu, keďže tá bola vtedy najvhodnejším prostriedkom, ako spustiť chemické zmeny paliva na oheň - dnes sa používa oveľa lacnejšia alternatíva v podobe kameňa kremienka alebo piezoelektrických iskier, ktorými dôjde k vznieteniu horľaviny. Platina však bola v prvej polovici 19. storočia poriadne drahý špás a stacionárne zapaľovače si mohli dovoliť naozaj len solventní ľudia. Döbereinerov vynález ešte desiatky rokov využívali len prominentné domácnosti, no okrem podpaľovania cigár či fajok ho využívali na kabinetné osvetlenie miestnosti. Trvalo vyše 50 rokov, než zo zapaľovača spravili mobilný doplnok a fajčiari si tak mohli elegantne pripáliť cigaretu aj mimo domu a nemuseli opatrovať krabičku zápaliek a strachovať sa, či náhodou nenavlhne. Začiatkom 20. storočia nahradili platinu kremeňom a tento katalyzátor spravil zo zapaľovačov dostupný predmet dennej potreby. To všetko vďaka ferocéru, ktorý si patentoval Carl Auer von Welsbach. Majitelia zapálili horľavú zmes

v zapaľovači prostredníctvom kresacieho kamienka.

Exkluzívne výrobky

Novinku hojne využívala napríklad spoločnosť Ronson a v roku 1910 vyrobili prvý Pist-O-Liter a v roku 1913 dokonca vyvinuli vlastný zapaľovač, ktorý nazvali "Wonderlite", ktorý fungoval na princípe večného plameňa. Na trhu sa po prvej svetovej vojne objavilo veľa výrobcov, pričom veľa z nich využilo skúsenosti z armády, pre ktorú dodávali rôzne zápalné systémy či výbušniny. Najlepšie sa etablovala značka Zippo a St. Dupont, ktorú poznajú na celom svete aj dnes. Zippo založil George G. Blaisdell v roku 1932 a pre spoľahlivosť ho používali aj vojaci americkej armády v druhej svetovej vojne či neskôr vo Vietname. Odolné materiály a vyspelá konštrukcia dovolili firme na prenosné zapaľovače dávať celoživotnú záruku a v reklamách ho prezentovali ako vetru odolný. Prvé modely Zippo používali technický benzín ako palivový zdroj, no v 50. rokoch minulého storočia došlo vo výbere paliva k prechodu z technického benzínu na bután, nakoľko bután umožňuje regulovať plameň a tiež menej zapácha. Napokon to viedlo k používaniu piezoelektrickej iskry, ktorá nahradila potrebu kresacieho kolieska v niektorých zapaľovačoch a používala sa v mnohých Ronsonových zapaľovačoch. ¥

-oto: ANDREJ OROL

VOLVO S60 T5 R-DESIGN

Motor: 2.0, štvorvalec **Výkon:** 250 koní

Krútiaci moment: 350 Nm Zrýchlenie 0-100 km/h: 6,5 s Max. Rýchlosť: 240 km/h

Cena: 56 075 €

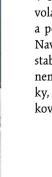
Vôňa benzínu

Volvu sa náramne darí a v Spojených štátoch predáva dokonca najlepšie od vstupu na tento trh. Vďačí za to najmä originálnemu dizajnu a prvotriednej technike. Samozrejme, spotrebitelia v Amerike preferujú SUV, avšak čoraz viac ľudí s radosťou jazdí vo veľkých sedanoch. Švédska automobilka má v ponuke rovno dva takéto modely. Väčšia S90 je opulentná limuzína, no ani menšej S60, ktorú vyrábajú v USA, nič nechýba, aby poriadne zavarilo konkurencii. Všetky verzie poháňajú benzínové motory s osemstupňovými automatickými prevodovkami a výbornú dynamiku má aj verzia T5 s výkonom 250 koní a silou 350 Nm, ktorú by sme si vedeli predstaviť s pohonom zadnej nápravy. V ponuke je však len predokolka, alebo si ešte môžete objednať verziu s pohonom všetkých kolies. Ani v najmenšom to však nevadí, pretože športový podvozok je výborne odladený a keďže z nuly na sto zrýchlite v dynamickom režime za 6,5 sekundy, máte o zábavné prejazdy zákrutami postarané. Krásna S60 ostré "esíčka" síce zvláda s bravúrou, pretože tuhá karoséria v kombinácii s citlivým volantom, ktorým do rúk prúdia detailné informácie o povrchu, dovoľuje užiť si aj prejazdy klopenými úsekmi s prevýšením v horských úsekoch, no sedan v skutočnosti exceluje na mestských cestách.

Anatomicky tvarované sedadlá poskytujú dobré bočné vedenie, keď sa trochu pohráte s plynovým pedálom na kruhových objazdoch, no rovnako dôležité aspekty, ktoré si v hlučných uliciach všímate, sú kvalita zvukovej izolácie, audiosystému či protitlak ovládacích prvkov na stredovom tuneli, ktorý je v S60 vyvedený skutočne minimalisticky. Práve preto vynikne prepínač jazdných režimov Eco, Comfort, Dynamic a Individual umiestnený pod štartovacím tlačidlom. Nekonvenčnými a funkčnými riešeniami je Volvo známe, no nové prvky nielenže dobre vyzerajú, ale je radosť s nimi manipulovať. Už len štartovanie je procedúra, ktorú by ste radostne opakovali, pretože predstavuje moment splynutia s autom - nie je to žiaden sterilný kontakt s tlačidlom, ale splynutie, ktoré následne môžete umocniť rolovaním s oválnym voličom a ak si vyberiete režim Dynamic, bude to poriadna jazda.

Žehlí nerovnosti

V S60 T5 nemáte potrebu sledovať spotrebu. Za volantom si všímate najmä skvelú odozvu plynu a pocit solídnosti prameniaci z tuhej karosérie. Navyše je S60 vďaka nízko položenému ťažisku stabilné aj vo vyšších rýchlostiach a nič na tom nemenia ani obuté nízkoprofilové 19" pneumatiky, ktoré spolu s paketom R design dotvárajú celkový športový obraz auta.

Mercedes-Benz SSKL

O víťazstvo vo veľkých pretekoch v medzivojnovom období v Európe bojovali najmä Alfa-Romeo, Bugatti, Maserati a Auto Uniony s Mercedesom, ktorý v 20. rokoch nasadil model "S" osadený veľkoobjemovým 6,8-litrovým motorom s kompresorom. Postupne ho vyvíjali a poslednou modifikáciou bola verzia SSKL, známa ako Super-Sport-Kurz-Leicht a práve sa pozeráte na kus upravený pre vysokorýchlostnú trať.

Biely slon

V roku 1921 sa stal šéfkonštruktérom konzervatívneho Daimleru, zameraného najmä na výrobu leteckých motorov, Ferdinand Porsche. Pomaly začal meniť smerovanie firmy, no v roku 1924 prišla povojnová kríza. Aby sa zachránili, spojili sa v roku 1926 s Karlom Benzom, ktorý inklinoval k motošportu. V Mercedes-Benz síce najprv

Foto: DAIMLER

vyrobili model K, ktorý bol trochu ťažkopádny, no postupnými úpravami vznikol krátky model SuperSportKurz so 7,1-litrovým agregátom s výkonom 250 koní. Autá s trojcípou hviezdou víťazili v množstve pretekov najmä vďaka tomuto brilantnému a poriadne silnému motoru. Okrem Mille Miglia vyhrali aj Veľkú cenu Írska či dvadsaťštyrihodinové preteky v Belgicku. Konštruktéri motivovaní úspechmi pracovali na výkonnejšom modeli SSKL, kde "L" odkazovalo na slovo "leicht", teda ľahký. Ušetrili 200 kilogramov hmotnosti aj vďaka rebrinovému šasi s prevŕtanými otvormi a keďže vozidlo osadili aj výkonnejším motorom s turbodúchadlom, dosahovalo jeden a pol tony ťažké auto s výkonom 300 koní maximálnu rýchlosť 235 km/h. Model SSKL vyvíjalo trio konštruktérov pod vedením Hansa Nibela a dopredu bolo určené len pre továrenských pretekárov a nie do predaja tak, ako predošlé verzie. V Untertürkheime postavili iba štyri kusy pre Rudolfa Caracciolu

a Hansa Stucka. Tretie auto odovzdali barónovi Hansovi von Zimmermannovi, ktorý bol bratrancom továrenského pretekára Manfreda von Brauschitscha a štvrté mali dlho ako testovacie a zároveň záložné auto. S SSKL úspešne štartovali na mnohých pretekoch, no potom dostali v Mercedese zaujímavý nápad pri príležitosti blížiacich sa pretekov na rýchlostnej trati Avus.

Aerodynamická karoséria

V roku 1932 zaregistroval pretekár von Brauschitsch SSKL do pretekov na trati Avus v Berlíne a nikto nečakal, že by na štarte nestál biely kolos. No keď odhalili hliníkové auto, všetci zostali v nemom úžase. Unikátne vozidlo vyvíjali pre tieto preteky iba dva týždne a dokončili ho päť dní pred štartom. Projekt mal na starosti mladý inžinier von Koenig-Fachsenfeld, ktorý vyrobil aerodynamicky tvarovanú hliníkovú karosériu. Vďaka poklesu odporu

vzduchu v podstate akoby pribudlo 80 koní a rýchlosť SSKL narástla z 210 na 230 km/h. Z vedenia však posvätil stavbu len šéf pretekárskej divízie Alfred Neubauer. Nemali veľký rozpočet, no napriek niekoľkým tisíckam mariek dokázali navrhnúť dokonalo tvarovanú karosériu, ktorá kompletne prekrývala

dovtedy odhalené kolesá - vyrobili ju v dielni vo Vetteri. Do Berlína auto priviezol na značkách po vlastnej osi sám Brauschitsch, a to aj napriek tomu, že nemalo svetlá. Keď ju pred testami uvidel Neubauer, zhrozil sa. Trvalo to však len dovtedy, než si pozrel časy na okruhu v Avuse. Dosa-

hovali 230 km/h a v pretekoch sa stalo vyše 250 000 divákov svedkami víťazstva von Brauschitscha. Mercedes zároveň konkurencii dokázal, že s ním treba počítať nielen v pretekoch do vrchu či na klasických tratiach, ale už mu nebola cudzia ani snaha o prekonávanie rýchlostných rekordov.

Je to už viac než dvadsať rokov, odkedy sa jedna žena rozhodla, že pridá kus vzrušenia do nudnej brandže tlačiarenského priemyslu a vymyslela hru o farebné tróny. To, čo sa začalo ako lokálny marketingový experiment, prerástlo do ostro sledovaného počinu s globálnym dosahom. Približne 7 miliónov farieb, odlíšiteľných ľudským okom, sa uchádza o titul Farby roka, odtieňa, čo má verne vystihnúť náladu doby. Jedna farba potom vládne celému (konzumnému) svetu... až kým ju na sklonku roka nezosadí z trónu ďalšia. Kto rozhoduje o odtieni hrnčekov, z ktorých budeme zajtra popíjať rannú kávu? Aké má hra o farebné tróny pravidlá? A má ich vôbec?

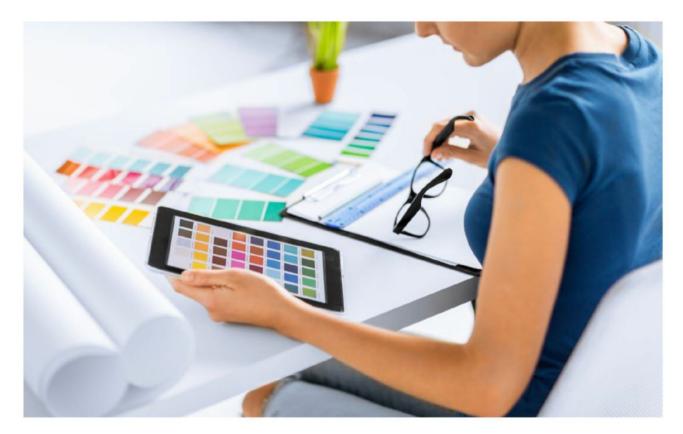
Text: MONIKA ERDÖFY

Leatrice Eismanová, riaditeľka Inštitútu farieb Pantone, divízie rovnomennej americkej korporácie, má moc, akú jej môže závidieť nejeden CEO. Je to práve táto dáma, kto má vo svojej kompetencii urobiť rozhodnutie, do akej farby sa "oblečie" zajtrajší svet. Ona a úzko vyprofilovaný tím "inšpektorov farieb" robia prácu, ktorú kritici označujú za

snobskú, samoúčelnú, dokonca zbytočnú, ale nik si nedovolí hovoriť o nej ako o prehliadnuteľnej. Pretože takou rozhodne nie je. Farba roka pod hlavičkou Pantone si rokmi vydobyla štatút jedinej skutočne rešpektovanej predpovede farebných trendov. Ale poďme pekne na začiatok, do nie zas tak dávnej minulosti...

Inšpirácia Y2K a sila príbehu

Písal sa rok 1999, svet stál na prahu ďalšieho tisícročia. Možno si ešte spomínate na rozporuplné nálady, aké blížiaci sa stret milénií v ľuďoch vyvolával. Očakávania sa miešali s obavami, zhmotnenými do vyfabrikovanei kybernetickej hrozby menom Y2K. Báli sme sa, že počítače sa zbláznia a nastane globálny ekonomický kolaps. Eismanová správne vytušila, že toto je skvelý moment podsunúť psychológiu farieb do mainstreamového povedomia a ukázať ľuďom, ako sugestívne dokáže zapôsobiť sila príbehu v priraďovaní emócie k nemastnému-neslanému farebnému odtieňu. Vôbec prvou Farbou roka sa tak stala ceruleánska modrá, "reprezentantka nového milénia a nositeľka pokoja zenového štádia," ako uvádzala súdobá tlačová správa z Pantone. "Odklopiť sa ceruleánskou modrou prináša duši pokoj, pretože je to pripomienka času stráveného v prírode, na pláži či v blízkosti vodných plôch - asociujeme si ju s časmi pohody a oddychu. Modrá taktiež otupuje strach z neznáma, pretože je to farba oblohy, večnej konštanty našich životov." Poetické, však? Za uplynulých dvadsať rokov sa podobne

ladených esejí oslavujúcich vybraný odtieň nazbieralo dosť na to, aby si čitateľ medzi riadkami uvedomil, že s trochou autorskej zručnosti možno napísať pútavý príbeh o akejkoľvek farbe a urobiť z nej "nadfarbu" reflektujúcu aktuálny vývoj sveta. Nechajme teda vzletnosť vzletnosťou a pozrime sa na skutočné pozadie veľkej farebnej veštby.

Biznis na prvom mieste

Pri objasňovaní významu Farby roka treba mať na zreteli, že Pantone je komerčná inštitúcia, zaoberajúca sa okrem iného aj licencovaním farieb. Po chemickom namiešaní a priradení unikátneho číselného kódu sa stáva nová farba majetkom spoločnosti a každý, kto má (legálny) záujem použiť ju pre obchodné účely, musí splniť podmienky použitia licencie. Farba roka je, neprekvapivo, najhorúcejší artikel. Čím väčší "buzz" vyvolá, tým viac rastie záujem o jej licencovanie naprieč všetkými priemyselnými odvetviami. Odrazu vidíte víťazný odtieň všade - na karosérii luxusných automobilov, na manikúre celebrít, na svetových módnych mólach, na veľtrhoch interiérových doplnkov. Toto sa však, nenápadne a podprahovo, deje ešte skôr, než je odtieň povýšený na Farbu roka. Farební komisári tvrdia, že výber víťazného odtieňa je vyvrcholením trištvrte roka dlhého procesu pozorného sledovania sveta a načítavania jeho nálad, no ponúkané vysvetlenie je natoľko abstraktné a vágne, že si priam pýta hľadať alternatívne, pragmatickejšie zdôvodnenie. Tu je: ide o jednoduchý prípad Pygmalionovho efektu, teda sebanaplňujúceho proroctva. Pantone začína s promovaním a licencovaním trendy odtieňa mesiace pred oficiálnym decembrovým ohlásením Farby roka, čím si zaručí, že daná farba sa do periférie vizuálneho záujmu verejnosti dostane ešte predtým, ako započne svoju vládu. Porota rozhodujúca o voľbe si takto elegantne pripraví "pôdu" na to, aby výsledok pôsobil čo najmenej prekvapivo a dával aký-taký zmysel.

Člen Eismanovej tímu = job snov?

Pokiaľ vám riadky vyššie zaváňajú konšpirujúcim tónom, vedzte, že o nič menej konšpiračne nepôsobia ani informá-

cie z oficiálnejších zdrojov. Priamo na svojej webovej stránke Leatrice Eismanová, ktorá samu seba volá "farebným guru", poodhaľuje tajomstvá výberového procesu Farby roka. Tajnostkárstvo dosahuje level michelinovských kritikov, známych tým, že pôsobia mimo radaru. Ak teda máme veriť kánonickej verzii, Eismanová sa spoločne so svojím nepočetným tímom spolupracovníkov (z radov marketérov, dizajnérov a konzultantov v oblasti inteligencie farieb) od jari až do leta presúvajú po celom svete, navštevujú popredné kultúrne a spoločenské podujatia, významné vý-

stavy či módne prehliadky, podrobne sledujú spravodajstvo, filmový a hudobný priemysel, mapujú sociálne siete a nasávajú farebné inšpirácie v uliciach aj v digitálnom priestore. V lete vyčlenia niekoľko semifinalistov, z ktorých v poslednom kvartáli určia jeden najdominujúcejší odtieň a ten sa stane Farbou roka pre nadchádzajúcich 12 mesiacov. Konečnému rozhodnutiu predchádzajú dve veľké porady. Čo presne sa odohráva za zatvorenými dverami niekoľkodňových sympózií, vám nik zvonku nepovie, vie sa len to, že dvakrát ročne prebiehajú vo vopred určenej európskej

metropole za účasti rešpektovaných osobností z multidisciplinárnych odborov – od technologických vizionárov po odborníkov na farebnú štandardizáciu. Mená pozvaných ani témy rokovaní organizátori z Pantone nezverejňujú. Môžeme teda len hádať, že nosnou témou je farba a jej zasadenie do širšieho kontextu ducha doby. Eismanová pritom otvorene priznáva, že hľadanie Farby roka je viac záležitosťou intuície než opieraním sa o dáta. K víťaznému odtieňu nie je možné dospieť na základe vyhodnocovania štatistík a tabuliek, sledovať treba iný, nestabilnejší parameter. Život.

Po dokonaní neurčitosťou opradeného výberového procesu zasadne na pomyselný trón trendu jeden odtieň s priradeným kódom – a farebná metafora dneška je na svete.

Od modrej k modrej

Nemožno spochybniť, že Farba roka má globálny dosah na konzumné správanie a na formovanie trendov životného štýlu. V konečnom dôsledku nie je ani dôležité, či sa s voľbou stotožňujete alebo nie. Nejde totiž ani tak o atraktivitu či univerzálnu použiteľnosť zvoleného odtieňa, ako skôr o jeho symboliku. No sle-

dujúc súčasný vývoj,
neodpustíme si cynické
podpichnutie, že aj
samotní iniciátori Farby
roka začínajú zrejme pociťovať únavu
z rozhodovania. Najnovšie vybrali odtieň, ktorým sa vrátili naspäť k vlastným modrým začiatkom. Čaká nás rok
v znamení farby "stability, spojenia
a uistenia" s kódovým označením 194052 a s mimoriadne neinvenčným názvom "klasická modrá". ¥

HOROSKOPY

PLAYBOY JANUÁR 2020

KOZOROŽEC

vať princíp hlbšieho porozumenia a podarí sa vám uzavrieť istú kapitolu vášho života a dospieť k jasnému rozhodnutiu. Môžete popritom objaviť podstatnú okolnosť, ktorú ste až doteraz prehliadali a ktorá ovplyvňovala váš postoj k celkovému ponímaniu situácie. Vyhýbajte sa konfliktom a udržujte sa v pozitívnom naladení mysle s patričným zmyslom pre humor. Tento prístup vám zaručí úspech a pomôže vám v rozvoji osobnosti.

Počas januára budete potrebo-

VODNÁR

Umŕtvili ste sami v sebe niektoré pocity a jediným problémom bol váš prístup k istým záležitostiam. Skôr ste sa mohli nechať ovplyvniť pochybnosťami o svojich schopnostiach a nízkom sebavedomí, máte ale všetky predpoklady na to, aby ste rozvinuli podstatné rysy svojej osobnosti. Možno máte obavy z toho, že by ste sa mohli ukázať v zlom svetle, alebo že by vás vaše okolie nedokázalo prijať takých, akými ste v skutočnosti. Sú to však iba vaše neopodstaťnené obavy a strach.

RYBY

Máte pred sebou mesiac plný radostných zážitkov a splnenie aj tých najtajnejších erotických snov a doteraz nesplnených očakávaní. Našťastie aj vaša polovička bude na tom podobne ako vy a nič vám nezabráni naplno sa oddať silnej túžbe, ktorá rozpaľuje vaše telo ako horúčka a vychutnať si spoločne neopakovateľnú jedinečnosť každého spoločného okamihu splynutia s pulzujúcou impulzívnosťou.

BARAN

V januári máte dôvod tešiť sa zo všetkého, čo vám život ponúka, lásky nevynímajúc. Je celkom možné, že ste sa museli v minulosti zriecť nielen lásky, ale aj iných svetských pôžitkov, a práve teraz vám to osud mnohonásobne vynahradí po všetkých stránkach. Postačí vám len dotknúť sa a presvedčiť sa o tom všetkom na vlastné oči, a čo uvidíte a pocítite, si celkom iste nenecháte len pre seba. Váš vzťah je plný nežných hier lásky, ale aj radostných okamihov.

BÝK

Nechajte sa viesť hlasom svojho srdca i svojimi túžbami a dovoľte nečakanému dobrodružstvu vniesť viac radosti , vzrušenia a nadšenia do vašej duše. Zbavte sa všetkého, čo vás doteraz obopínalo ako tesná obruč, a vykročte vpred. Dlhodobo potláčaná energia sa prediera na povrch a vy sami predsa najlepšie viete, ako najlepšie uspokojíte všetky svoje nenaplnené želania a viac sa nebudete brániť dosiahnutiu skutočného šťastia a stavu blaženosti.

BLÍŽENCI

Tento mesiac sa rozhodne vyvarujte nadmerného nátlaku na tých, na ktorých vám naozaj záleží. Platí to samozrejme aj v láske, váš sexuálny život nevynímajúc. Túžite po harmonickej pohode, istote a bezpečí svojho domáceho zázemia. Môžu sa vám splniť aj tie najtajnejšiu túžobné očakávania, pozor na presýtenosť niektorými pôžitkami a radovánkami. Mesiac január symbolizuje šťastné vzťahy, že sme konečne našli to, po čom sme už dávno túžili.

RAK

Hoci sa to na prvý pohľad nezdá, porážka vzťahu postihne obe strany. Možné sú hádky a nedorozumenia medzi vami a partnerom, ak sa necháte uniesť emóciami. Vašou dobrou zbraňou bude, ak sa nenecháte rozčúlíť za žiadnych okolností. Vyžarujte bezpodmienečnú lásku okolo svojich blízkych. Ak človek nepríčetne vybuchne, nezvládol v konečnom dôsledku boj so sebou samým.

LEV

Berte si príklad od detí. Tie sa vedia tešiť zo života! Láska a tvorivosť prinášajú svoje plody, a to radosť z každého prebudenia sa do jasného rána, hoci padá dážď so snehom. Ani dlhodobé spolužitie v jednej domácnosti nemusí prinášať nudu a nepríjemnosti, ak vládne denne Slnko vo vašom dome. Urobte niečo pekné a optimistické aj pre svoje okolie. Zapojte hravosť do vášho vzťahu! Kto plánuje prírastok do rodiny, môže sa mu to podariť.

PANNA

Chce to zmenu! Niečo vo vašom živote končí. Oblečte si nové šaty, ale nemusíte pritom meniť partnerku! Pokiaľ nemáte jasno, akým smerom sa má uberať váš vzťah, skúste začať robiť niečo inak ako doteraz. Verím, že na konci vašej možnej krízy nájdete poklad, ktorý hľadáte. Nemáte ho náhodou doma? Voľní, vy zas prehodnoťte svoju minulosť. Prídete na to, prečo ste sami.

VÁH

Obchodní partneri majú radi stretnutia v srdečnom ovzduší. Vytvorte si preto aj na pracovisku harmonickú atmosféru. Máte možnosť uzavretia nových pracovných zmlúv, výhodných pre obidve strany. Samozrejme platí, aby ste pre to niečo urobili. Skúste sa viac usmievať aj na svojich protivníkov. Zdravé vzťahy s ľuďmi prospievajú ľadvinám. Pokiaľ máte s nimi problémy, rozmýšľajte, komu ste ešte neodpustili. Prepláchnite si obličky liečivými čajmi.

ŠKORPIÓN

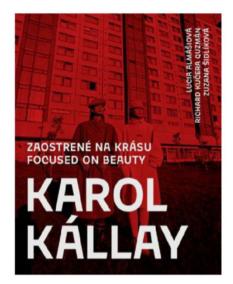
Chceli ste váš vzťah zabaliť, lebo vám spôsobuje ťažobu? Dajte si ešte šancu. Komunikujte spolu. Skúste sa zhovárať rôznymi spôsobmi, ktoré ste ešte nevyužili. Píšte si listy alebo maily, tam vám nebude nikto skákať do reči. Pochopte toho druhého. Ak neviete ako, prečítajte si o tom literatúru. Psychologických kníh je na túto tému dosť. Stačí si vybrať a napokon aj naozaj chcieť ovplyvniť svoj osud.

STRELEC

Vhupnúť vo vzťahu rovno na vec je dosť veľkým riskom. Najprv sa dobre spoznajte, aby ste neboli sklamaní. Zadaní môžu trochu experimentovať, aby sa stratila možná nuda vo vzťahu. Rýchla energia ohnivých palíc prekonáva ľahko prekážky a jasne trafí ciele. Skúste vycestovať na krátko do cudziny, alebo sa prihláste spoločne do kurzu cudzieho jazyka. Pozor na rýchlu konzumáciu jedla, a to bez ladu a skladu. Pokiaľ ste v jednom kuse v strese, skúste byť v pokoji aspoň pri jedle.

KAROL KÁLLAY. ZAOSTRENÉ NA KRÁSU / FOCUSED ON BEAUTY

Lucia Almášiová, Zuzana Šidlíková, Richard Guzman

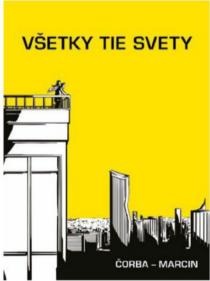
Jedinečná publikácia Karol Kállay - Zaostrené na krásu po prvýkrát predstavuje tvorbu ikonického slovenského fotografa v oblasti módnej fotografie. Čitateľa uvedie nielen do pozoruhodného života fotografa, ale oboznámi ho aj s krátkymi dejinami tohto žánru. Karol Kállay začínal v prostredí Československa ako fotograf v časopise Móda - textil. Neskôr nadviazal spoluprácu s nemeckými časopismi Saison a Sibylle a parížskym časopisom Jardin des Modes. Móde sa venoval viac ako tridsať rokov a môžeme ho považovať za zakladateľa módnej fotografie na Slovensku. Vo svojich najlepších snímkach prepájal inscenovanú fotografiu s dokumentárnym prístupom a zúročil tak svoje skúsenosti reportážneho fotografa. Vďaka odvahe, invencii a vytrvalej snahe vyrovnať sa kvalitou ostatným svetovým fotografom sa mu podarilo presadiť sa aj v zahraničí. Historičky umenia Lucia Almášiová a Zuzana Šidlíková približujú domáce aj zahraničné projekty Karola Kállaya, doplnené o spomienky modeliek, s ktorými fotograf spolupracoval. Atraktívny obrazový materiál, ktorý vybral a zostavil Richard Kučera Guzmán, je súčasťou rozsiahleho a do veľkej miery nepublikovaného archívu Karola Kállaya. Publikáciu vydáva kreatívna agentúra RICHIE.. v spolupráci s Vydavateľstvom SLOVART.

VŠETKY TIE SVETY

Juraj Čorba, Dávid Marcin

Experimentálna grafická novela Všetky tie svety slovenských autorov Juraja Čorbu a Dávida Marcina rozpráva príbeh dvoch špičkových expertov riešiacich nezvyčajnú bezpečnostnú hrozbu spojenú s nástupom nových technológií. Obaja analyzujú učenie zakladateľa antitechnologického hnutia, anonymného Helia, ktoré aktívne šíria jeho followeri prostredníctvom sietí, 3D hologramov a ďalších nových komunikačných kanálov. Hlavní protagonisti On a Ona zistia, že na niektorých ľudí majú Heliove posolstvá zvláštny účinok, a uvedomia si, že tento prípad si vyžaduje mimoriadnu opatrnosť a špeciálny prístup. Uprostred intenzívnej a únavnej práce však prídu na to, že s ich misiou nie je niečo v poriadku...

Zo svojho anglického originálu preložil autor Juraj Čorba.

ZATEMNENIE

Michael Ondaatje

Známy kanadsko-srílanský spisovateľ, ktorý sa preslávil najmä románom Anglický pacient, sa vo svojej novej knihe vracia do čias krátko po druhej svetovej vojne. Rodičia štrnásťročného Nathaniela a jeho sestry Ráchel nečakane odídu a nechajú svoje deti s ľuďmi, ktorí sú možno zločinci. V atmosfére povojnového

BETÓNOVÁ BLONDÍNA

Michael Connelly

Harry Bosch
pred niekoľkými
rokmi zastrelil
viacnásobného vraha
prostitútok Normana
Churcha, prezývaného Bábikár.
Vrah pri zatýkaní
siahol pod vankúš
a Harry vystrelil,
lebo si myslel, že má
zbraň. Bábikár sa

však načiahol za svojou parochňou. Vdova po zabitom obvinila Boscha, že Bábikára zabil neozbrojeného, a žiada od polície odškodné. Hneď v prvý deň pojednávania polícia dostane list podobný tým, ktoré kedysi posielal Bábikár. Je v ňom morbídna básnička o vražde a návod, kde hľadať mŕtvolu. Obeť je zaliata v betónových základoch vyhoretej biliardovej herne a dostane prezývku Betónová blondína. Keďže Church bol v čase vraždy mŕtvy, obžaloba to použije proti Boschovi ako dôkaz, že nebol vrahom, a Harry začína hľadať skutočného páchateľa.

Londýna sa odohráva príbeh bezstarostnej mladosti, prvej lásky a dobrodružstiev, ktoré sa jedného dňa náhle skončia. Až o niekoľko rokov neskôr si Nathaniel skladá čriepky svojej minulosti, odhaľuje pravdu o tom, čo predtým nevedel alebo nechápal, a tá cesta ho zavedie do morálne rozporuplného, tajomného sveta.

Ešte pred tým, ako sa dostaneme k desiatim zrejme najznámejším názvom vojenských operácií, ktoré sme vybrali do našej hitparády, spomeňme mená niektorých ďalších, ktoré si zaslúžia aspoň krátku zmienku: Operácia Dunaj (vpád vojsk Varšavskej zmluvy do ČSR), Ľadovec (bitka o Okinawu), Pluto (invázia na Kubu), Iracká sloboda a Gothic Serpent (pokus o zajatie somálskeho diktátora Mohameda Aidida).

Operácia Seelöwe

V nemčine morský lev, v slovenčine uškatec. Práve tohto živočícha si vybralo nacistické Nemecko na označenie vojenskej invázie Veľkej Británie. Naplánovaná bola na rok 1940, pričom podmienkou na jej uskutočnenie bolo víťazstvo v Bitke o Britániu, ktorú medzi sebou viedli vzdušné sily Royal Air Force a Luftwaffe. Keďže sa však Nemcom nepodarilo získať kontrolu nad vzdušným priestorom juhu Anglicka a Lamanšského prielivu, museli od svojho plánu na obsadenie Británie ustúpiť. Pôvodne malo k invázii dôjsť už 15. augusta 1940, jej termín bol však postupne odsúvaný na neskôr, až kým nebol odložený na neurčito.

2 Operácia Barbarossa

Pod týmto krycím menom sa skrývala invázia nacistických vojsk do Sovietskeho zväzu počas II. svetovej vojny. K zahájeniu operácie a teda k otvoreniu východného frontu došlo 22. júna 1941. Stalo sa tak po tom, ako Nemci dobyli Francúzsko a následne si chceli rýchlym prienikom, tzv. "blitzkriegom" podmaniť aj ZSSR, s ktorým mali podpísaný pakt o neútočení. Išlo o dobre naplánovaný a utajený útok. Mnohí nemeckí vojaci si napríklad mysleli, že cez ZSSR len prejdú, aby zaútočili na britské kolónie v Ázii. Po počiatočných úspechoch boli nemecké vojská vo svojej ofenzíve zastavené v bitke o Moskvu. Prevahu začala mať Červená armáda a plán o rýchlom podmanení ZSSR sa stal minulosťou. Operácia Barbarossa dostala svoj názov podľa mena stredovekého rímsko-nemeckého cisára Friedricha I. Červenobradého.

3 Operácia Overlord

Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword. To boli označenia pláží na pobreží Normandie, kde sa 6. júna 1944 vylodili spojenecké vojská, aby zasadili rozhodujúci úder nepriateľovi. Išlo o jednu z najväčších vojenských operácií II. svetovej vojny aj celej histórie. Práve vďaka nej bola prelomená obrana nacistov a opätovne sa otvoril západný front. Bol to kľúčový moment vedúci k porážke Nemecka. V "Deň D", ako sa 6. jún 1944 zvykne označovať, sa v Normandii vylodilo približne 160 000 vojakov a tisícky kusov ťažkej techniky vrátane tankov. Do konca augusta počet spojeneckých vojakov vo Francúzsku prekročil dva milióny a takémuto náporu nedokázali Nemci vzdorovať. Ich porážka bola neodvratná.

4 Operácia Anthropoid

Takýto názov dostal parašutistický výsadok, počas ktorého boli koncom roka 1941 vysadení na územie vtedajšieho Protektorátu Čiech a Moravy dvaja vojaci československej exilovej armády Jozef Gabčík a Jan Kubiš. Ich úlohou bolo spáchať atentát na Reinharda Heydricha, zastupujúceho ríšskeho protektora. Gabčík s Kubišom sa na svoju úlohu pripravovali vo Veľkej Británii, kde absolvovali špeciálny výcvik. Ako vhodné miesto na atentát bola vybraná ostrá zákruta v pražskej štvrti Libeň, kde muselo otvorené auto vezúce Heydricha spomaliť. Gabčík naň zaútočil samopalom, Kubiš hodil granát. Napriek viacerým problémom, keď sa napríklad na mieste nečakane objavili električky, atentátnici svoj cieľ splnili. Heydricha síce priamo nezabili, ale na následky vážnych zranení zomrel o osem dní neskôr. Gabčík s Kubišom sa následne museli pred nacistami skrývať. Tí po zrade jedného z iných výsadkárov našli ich úkryt a zastrelili ich počas sedemhodinovej prestrelky. Nacisti v reakcii na atentát pokračovali zabíjaním nevinných ľudí. Okrem iného napríklad vypálili obce Lidice a Ležáky.

5 Operácia Rolling Thunder

Takmer dvadsať rokov trvala vietnamská vojna, v ktorej proti sebe stáli Južný Vietnam podporovaný USA a Severný Vietnam opierajúci sa o pomoc ZSSR a Číny. Bol to jeden z mnohých konfliktov studenej vojny, keď síce znepriatelené veľmoci nestáli priamo proti sebe, ale boli do bojov značne zaangažované. Rolling Thunder bolo označenie pre letecké bombardovanie Severného Vietnamu jednotkami Južného Vietnamu a Spojených štátov. Postupné bombardovanie trvalo viac ako tri roky a malo za cieľ zničiť severovietnamskú vojenskú a priemyslovú infraštruktúru. Kvôli úspešnej obrane zem-vzduch a vzduch-vzduch však tento cieľ nebol naplnený a operácia Rolling Thunder je dodnes vnímaná ako jedno z najznámejších strategických zlyhaní USA. Je to tiež jeden z dôvodov, prečo sa vojna napokon skončila víťazstvom Severného Vietnamu. Názov operácie Rolling Thunder sa do slovenčiny nezvykne prekladať, znel by však zrejme Postupujúce hrmenie.

6 Operácia Dychtivá zúrivosť

Pôvodný anglický názov tejto operácie znie "Urgent Fury" a išlo o označenie pre inváziu amerických jednotiek na karibský ostrovný štát Grenada. Došlo k nej koncom októbra 1983 v reakcii na zvrhnutie tamojšej vlády a uchopenie moci komunistickými revolucionármi. Následný vznik marxistickej diktatúry a popravy umiernených politikov vyvolali obavy z politickej nestability a taktiež o životy Američanov žijúcich na ostrove. Okrem USA sa do operácie zapojili aj vojská piatich blízkych karibských štátov. Na invázii sa celkovo podieľalo viac ako sedemtisíc amerických vojakov, dôležitú rolu zohrali najmä príslušníci Navy SEALS a námornej pechoty. Hoci sa medzinárodné spoločenstvo stavalo k samotnej invázii kriticky, zo strategického hľadiska dosiahli Američania svoj cieľ. V roku 1984 sa už v Grenade konali demokratické voľby.

7 Operácia Púštna búrka

V septembri 1990 spustil vtedajší iracký diktátor Saddám Husajn inváziu do Kuvajtu s cieľom ovládnuť tamojšie bohaté zásoby ropy. Irak bol zadĺžený a ako východisko z tejto situácie sa ponúkali bohaté ropné ložiská ležiace na území Kuvajtu v blízkosti hraníc. Husajn sa preto, vedomý si svojej sily, odhodlal k vojenskému útoku a v priebehu jedného dňa obsadil Kuvajt. Tým sa vlastne začala vojna v Zálive, keďže následne proti Husajnovi vystúpilo medzinárodné spoločenstvo na čele so Spojenými štátmi. Najskôr bola zahájená operácia Púštny štít, ktorej cieľom bolo zabrániť ďalšiemu irackému rozpínaniu v regióne. Zdržanlivejší prístup a snaha o riešenie diplomatickou cestou nepriniesli výsledok a tak sa 17. januára 1991 začala samotná operácia Púštna búrka. Vojenská prevaha spojencov bola zdrvujúca a iracké ozbrojené sily boli vo veľmi krátkom čase prakticky úplne zničené. Pri ústupe z Kuvajtu nariadil Husajn zapáliť tamojšie ropné vrty a tiež vypustiť ropu do mora. Chcel tým zničiť kuvajtskú produkciu a tiež zhoršiť bojovú pozíciu spojencov. Týmto činom však zároveň spôsobil jednu z najväčších ekologických katastrof v histórii.

Netrvala týždne či dni, ale iba menej ako jednu hodinu. Konkrétne 38 minút, počas ktorých tím amerických špeciálnych síl prepadol budovu v pakistanskom meste Abbottábád s cieľom zlikvidovať Usámu bin Ládina, v tom čase najhľadanejšieho teroristu sveta. Strojcu útokov z 11. septembra

zabili príslušníci elitného komanda Navy SEALS po tom, ako miesto jeho pobytu vypátrali a niekoľko mesiacov sledovali tajné služby. Komplex strážený ozbrojenou ochranou prepadli americké jednotky v noci z 1. na 2. mája 2011 a okrem momentu prekvapenia využili aj svoje najmodernejšie technológie a zbrane. Kto presne z členov komanda zastrelil bin Ládina, zostáva z dôvodu jeho ochrany dodnes v tajnosti. V skutočnosti sa pritom operácia mala volať Neptúnov trojzubec, aby bola v súlade s rímskou mytológiou. Jej anglický názov však znel "Neptune spear", teda Neptúnova kopija.

8 Operácia Trvalá sloboda

Ide o súhrnné označenie vojenských operácií Spojených štátov, ktoré nasledovali po útokoch z 11. septembra 2001. Po vyhlásení vojny proti terorizmu americkým prezidentom Georgeom W. Bushom sa americké jednotky zamerali na útoky proti Al-Káide a Talibanu. Označenie operácie sa preto spája predovšetkým s pôsobením amerických síl v Afganistane. Tie však boli v rámci tejto operácie nasadené aj v Africkom rohu (Somálsko), severnej Afrike či na Filipínach. Na území Afganistanu bola Trvalá sloboda ukončená nasledujúcim americkým prezidentom Barackom Obamom v posledný deň roku 2014. Neznamená to však, že by sa americké sily vtedy z Afganistanu stiahli, keďže vzápätí bola zahájená nová operácia Freedom´s Sentinel (Stráž slobody) trvajúca až dodnes.

10 Operácia Boží hnev

Počas olympijských hier 1972 v Mníchove prepadli členovia palestínskej teroristickej skupiny Čierny september v olympijskej dedine tím izraelských športovcov. O život prišli dvaja členovia výpravy, ďalších deviatich zobrali útočníci so sebou ako

rukojemníkov. Následný pokus bavorskej polície o ich oslobodenie na vojenskom letisku, z ktorého chceli útočníci ujsť do zahraničia, sa skončil tragédiou. Všetci rukojemníci zahynuli. Izrael sa na tento čin rozhodol zareagovať odvetou v podobe operácie tajnej služby Mosad, ktorá dostala názov Boží hnev. Jej cieľom bolo zlikvidovať osoby spoluzodpovedné za Mníchovský atentát a zároveň zastrašiť ďalších potenciálnych útočníkov. Vybraných bolo viac ako dvadsať skutočných či domnelých cieľov z radov Čierneho septembra a Organizácie pre oslobodenie Palestíny. Jednotlivé atentáty prebehli medzi rokmi 1972 až 1988, pričom nie je celkom jasné, či je všetky z nich možné pripísať príslušníkom Mosadu. Pri niektorých z nich navyše prišli o život aj nevinní ľudia.

Pôvodne hnacou silou úsilia známeho ako "vesmírne preteky" nebola otázka poznávania vesmíru. Súperiace tábory si totiž dobre uvedomovali, že rakety môže slúžiť vojenským účelom, napríklad na presun jadrových hlavíc. Vďaka tomu smerovali do výskumu a vývoja obrovské finančné prostriedky a koncentrovali sa v ňom najväčší odborníci. Dlhú dobu mali vo "vesmírnych pretekoch" navrch Sovieti a mohli tak demonštrovať svoju silu, technickú vyspelosť a prevahu nad Západom. Mozgom ich programu, ktorý stál za všetkými významnými úspechmi, bol konštruktér Sergej Koroľov.

Dalo by sa povedať, že Sovieti viedli až do cieľovej rovinky. Američania ich však napokon tromfli pristátím na Mesiaci v júli 1969. Tohto momentu sa ale už Koroľov nedožil, pričom práve jeho nečakaná smrť býva označovaná ako jeden z hlavným dôvodov, prečo Sovieti prišli o svoj náskok. Rodák z Ukrajiny, ktorý strávil takmer šesť rokov vo väzení a ktorého identita bola zámerne utajovaná, stál prakticky za všetkými úspechmi sovietskeho vesmírneho programu. Od prvej umelej družice Sputnik 1, cez prvého živého tvora na obežnej dráhe – pes Lajka, prvú sondu, ktorá dopadla na povrch Mesiaca - Luna 2, prvú sondu, ktorá spravila fotografiu odvrátenej strany Mesiaca – Luna 3, až po vyslanie prvého človeka do vesmíru – Jurij Gagarin v apríli 1961.

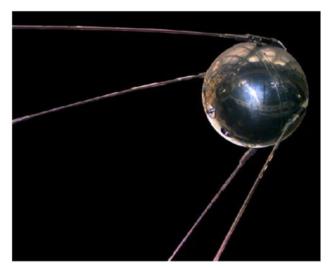
Obeť stalinských čistiek

Koroľov bol rodákom z mesta Žitomyr, ktoré leží v dnešnej Ukrajine. Jeho rodičia sa rozviedli, keď mal tri roky. Zostal pri matke, ktorá mu tvrdila, že otec zomrel. Ako dieťa bol utiahnutý a zahĺbený do kníh. Nemal preto veľa kamarátov. Záujem o techniku a aeronautiku v ňom vzbudila miesta letecká šou, ktorej sa ako chlapec zúčastnil. Neskôr sa popri štúdiu venoval konštrukcii vlastných vetroňov, pričom pri jednom z testovacích letov si zlomil dve rebrá. Tejto téme sa venoval aj vo svojej diplomovej práci a jeho školiteľom bol známy letecký konštruktér Andrej Tupolev.

Po skončení štúdia pracoval vo viacerých štátom riadených výskumných ústavoch a konštrukčných kanceláriách. Ve-

Koroľov po zatknutí v r. 1938

Model Sputniku 1

noval sa predovšetkým vývoju motorov na kvapalné palivo, pričom v roku 1933 postavil a odpálil prvú sovietsku raketu s týmto pohonom.

V júni 1938 zatkli Koroľova a ďalších popredných vedcov z Inštitútu na výskum prúdového pohonu príslušníci NKVD, ktorí vykonávali tzv. stalinské čistky. Obvinili ich z úmyselného spomaľovania vedeckého výskumu a sabotáže. Tieto obvinenia boli umelo vykonštruované a na ich uväznenie stačilo, aby ich udal niekto, kto sa ich snažil odstrániť z pozícií. Predpokladá sa, že to bol Andrej Kostikov, ktorý sa následne stal riaditeľom inštitútu. Koroľova a jeho kolegov vypočúvali vo väzení v Lubljanke a zakrátko ich odsúdili na trest smrti. Na rozdiel od svojich dvoch kolegov sa však tomuto trestu vyhol. Určitý čas sedel vo väzení, no zhruba po roku ho poslali do pracovného tábora na Sibíri. Pracoval v bani na zlato v neznesiteľných podmienkach, keď okolo neho zomierali desiatky iných väzňov. Po niekoľkých mesiacoch prišla pre Koroľova záchrana v podobe presunu do tzv. "šarašky", čo bolo zariadenie pre vzdelaných väzňov, v ktorom mohli spoločne pracovať. Koroľov sa pridal k skupine inžinierov vedenej Tupolevom, ktorého taktiež zatkli počas stalinských čistiek, aby pracovali na vývoji vojenských bombardérov či raketových motorov. Na slobodu sa Koroľov napokon dostal v júni 1944, teda po šiestich rokoch od zatknutia. Mohol pokračovať v práci, avšak od obvinení ho oslobodili až o ďalších trinásť rokov neskôr.

Identita utajená

O Koroľovovi bolo známe, že bol posadnutý svojou prácou a rovnakú zaangažovanosť vyžadoval aj od svojich spolupracovníkov. Pracoval do vyčerpania, neraz pod časovým stresom, čo sa neskôr podpísalo aj na zhoršení jeho zdravotného stavu. Napríklad práce na dizajne a konštrukcii družice Sputnik 1 musel jeho tím stihnúť za menej ako jeden mesiac. Hoci išlo o primitívne zariadenie bez vedeckých prístrojov, musel sa vyrovnať s obrovským tlakom politických špičiek, ktoré požadovali, aby Sovieti v tomto súboji predstihli Američanov, ktorí chystali vypustenie vlastnej družice.

Verejnosť pritom o jeho prínose pre technologický pokrok dlhé roky ani nevedela. Jeho identita bola totiž cielene utajená pred verejnosťou a aj pred tými, ktorí s ním spolupracovali. Poznal ju iba úzky okruh ľudí, do ktorého nepatrili ani niektorí kozmonauti. Sovietsky vesmírny program bol od Koroľova doslova závislý a tak panovali obavy, že by sa mohol stať terčom útoku zo strany amerických agentov. V oficiálnych dokumentoch bol označovaný len ako "glavnij konstruktor" a tak ho mali oslovovať aj jeho spolupracovníci. Prípadne pomocou iniciálok jeho krstných mien Sergej Pavlovič ako "SP". Jeho skutočná identita bola verejnosti odhalená až po jeho smrti.

Koroľov zomrel v januári 1966 vo veku 59 rokov. Stalo sa tak po operačnom zákroku, ktorý mal byť rutinnou záležitosťou.

V brušnej dutine mu však vraj objavili veľký tumor. Iná verzia zas hovorí o tom, že išlo o nevydarenú operáciu hemoroidov. Každopádne, so zdravotnými problémami bojoval Koroľov dlhé roky. Dôsledkom pobytu vo väzení, najmä z doby v pracovnom tábore na Sibíri, bolo podlomené zdravie. Nefungovali mu dobre obličky, prišiel o väčšinu zubov, mal problémy so sluchom a lekári mu tiež diagnostikovali srdcovú arytmiu. Pri jednom z výsluchov mu navyše príslušníci NKVD zlomili čeľusť, ktorá sa mu už dobre nezrástla. Prvý infarkt dostal krátko po päťdesiatke a doktori ho varovali, že pokiaľ nezľaví z pracovného tempa, stane sa mu to osudným. ¥

Počúvame o nich pomaly zo všetkých strán. Z televízie, internetu, od ľudí z fitnescentra či od priateľov. Často sú propagované ako zdravé a nutrične bohaté potraviny, ktoré musíme konzumovať, ak chceme byť fit. Do akej miery sú však ich benefity reálne? Neide náhodou len o akési módny trend, o propagáciu niečoho neznámeho a exotického, pričom jediný konečný úžitok z nich je výrazný nárast predaja?

Text: Ján Karašinský

Zázvor

Vedeli ste, že zázvor a ďumbier je vlastne to isté? Už dlhé roky sa používa ako korenie na mäsové pokrmy a svoje miesto má aj v liečiteľstve, keď napríklad pomáha pri žalúdočnej nevoľnosti či prevencii chrípky. Zároveň zlepšuje imunitu, má antiseptické účinky a tlmí zápaly. V posledných rokoch sa stal vyhľadávanou potravinou medzi vyznávačmi zdravej výživy, keď sa rozšírila konzumácia jeho podzemkov – zhrubnutých stoniek rastúcich pod zemou. Zázvor sa dá kúpiť čerstvý napríklad na prípravu čaju, prípadne jeho tenké plátky nakladané v roztoku cukru, soli a octu - vhodné okrem iného do suši. Svoj pôvod má v juhovýchodnej Ázii, jeho

najväčšími producentmi sú India. Čína a Nigéria. Je výrazne horký a pri konzumácii väčšieho množstva má vedľajšie účinky od pálenia záhy až po vznik žlčníkových kameňov. Preto sa odporúčajú maximálne štyri gramy zázvoru denne.

Quinoa

Rastlina, ktorej slovenský botanický názov znie mrlík čílsky, pochádza z Južnej Ameriky, kde ju miestni obyvatelia konzumujú už viac ako tritisíc rokov. V USA a v Európe sa stala populárnou len pred niekoľkými rokmi, a to kvôli svojim nutričným hodnotám. Je bohatá na rastlinné proteíny (14 %), vlákninu, vitamíny skupiny B, horčík, fosfor či mangán. Ďalším jej benefitom je, že neobsahuje lepok. Jej využitím sa začal zaoberať už aj americký Národný úrad pre letectvo a vesmír (NASA), keďže by potenciálne mohla slúžiť ako strava astronautov pri dlhých pobytoch vo vesmíre. Konzumovať sa môže samostatne, prípadne ako príloha k mäsitým pokrmom. Cena guinov je však výrazne vyššia ako cena ryže, zemiakov či cestovín. Názov "quinoa" znamená v jazyku Inkov "matka zrno".

MÓDNE POTRAVINY A ICH REÁLNE ÚČINKY

Chia semienka

Pripisuje sa im množstvo pozitívnych účinkov. Ako to v takýchto prípadoch už býva, niektoré sú opodstatnené a podložené faktami, niektoré naopak značne zveličené. Malé semienka s priemerom jedného milimetra sú právom považované za súčasť zdravej stravy, keďže obsahujú zdraviu prospešné látky. No rozhodne nie sú v niečom zázračné. Predstavujú napríklad dobrý zdroj vitamínov skupiny B, železa, horčíka, zinku a nenasýtených mastných kyselín. Konzumujú sa pomleté alebo sa vcelku pridávajú napríklad do jogurtov a ovsených kaší. Dobrými pomocníkmi môžu byť pri chudnutí, keďže po nasiaknutí vodou dokážu zväčšiť svoj objem až dvanásťnásobne, čím navodzujú pocit sýtosti. Chia semienka sú semenami rastliny šalvia hispánska, ktorá má svoj pôvod v Strednej Amerike a bola súčasťou tamojšej stravy už v období Aztéckej ríše.

Mandľové mlieko

Neobsahuje laktózu a preto je obľúbené u ľudí s jej intoleranciou a tiež u vegánov, ktorí odmietajú piť obyčajné kravské mlieko. Ďalší ľudia si ho zas obľúbili pre jeho "zelený efekt", keďže pri produkcii mandľového mlieka sa vytvára štyrikrát menej skleníkových plynov ako pri produkcii bežného mlieka. Obsahuje tiež menej kalórií a z nutričného hľadiska je v niektorých smeroch porovnateľné s kravským mliekom. Z mikronutrientov má v mandľovom mlieku výraznejšie zastúpenie vitamín A, vitamín D, draslík a vápnik. Jeho cena je však tiež výrazne vyššia ako cena kravského mlieka - a to pokojne až päťnásobne. Tento druh rastlinného mlieka (hoci teda v skutočnosti nejde o žiadne mlieko) sa pripravuje najčastejšie dvomi spôsobmi: buď z mandľového masla alebo rozmixovaním mandlí s vodou a následným prepláchnutím

dužiny. Pri kúpe mandľového mlieka však treba byť opatrný, keďže na trhu je množstvo nápojov, ktoré majú vo svojom názve slovo "mandľa", avšak samotná prítomnosť mandlí je v nich zanedbateľná a pridáva sa do nich cukor a rôzne zahusťovadlá.

jablčný ocot každý deň pre jeho mnohé zdravotné benefity od podpory imunitného systému, cez vyčistenie pleti až po nepodporujú žiadne relevantné vedecké štúdie. Tie naznačujú iba to, že pitie jablčného octu ihneď po jedle môže prispieť

k zníženiu hladiny glukózy v krvi a náhlym výkyvom pri uvoľňovaní inzulínu. Naopak, kvôli svojmu výrazne kyslému pH poškodzuje jeho pitie zubnú sklovinu aj tráviaci trakt. Jablčný ocot sa vyrába fermentáciou (kvasenie za pomoci enzýmov) z jablčného muštu, čo je šťava vzniknutá lisovaním jabĺk. Jablčný ocot však na rozdiel od čerstvých jabĺk obsahuje len zanedbateľné množstvo vitamínov a minerálnych látok, ktoré nedosahujú ani jedno percento denného odporúčaného príjmu. ¥

Dakar Rally

Vysoké teploty, silný vietor a únava sprevádzajú vodičov v drsných vytrvalostných pretekoch v púšti už vyše 40 rokov. Dakar Rally síce v posledných rokoch strieda kontinenty, no na atraktivite jej to neubralo a na štart sa túžia postaviť motoristickí nadšenci z celého sveta. Proti sebe tak jazdia doktori, právnici aj profesionáli, ktorí ešte nedávno jazdili vo WRC či F1.

Univerzálni bojovníci

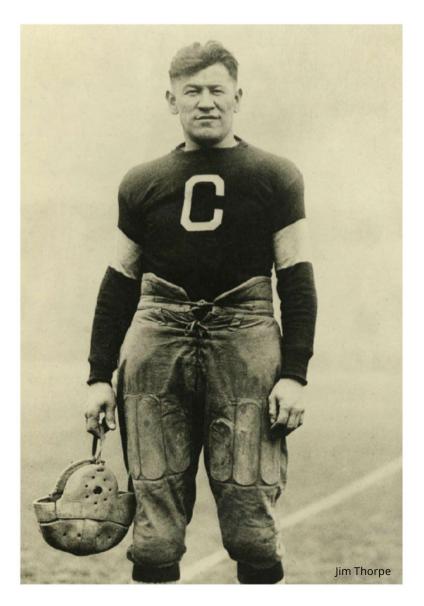
Desaťbojári bývajú považovaní za najvšestrannejších športovcov na svete. Zrejme právom, keďže nevynikajú v jednom športe, ale sú dobrí hneď v desiatich odlišných atletických disciplínach. Obdiv si rozhodne zaslúžia aj za to, že so svojimi súpermi musia zápoliť až dva dni.

Text: PATRIK ZBRÁNSKY

"V desaťboji skutočne platí, že nebojujete proti súperom, ale len sám proti sebe. Zistíte pri ňom, či ste človek, ktorý je schopný vyrovnať sa s bolesťou, únavou a tlakom. Ukáže vám, či ste dostatočne silný. Nielen fyzicky, ale aj mentálne. V desaťboji môže byť zo začiatku všetko skvelé: v prvej disciplíne si vytvoríte osobný rekord, ale potom v tej druhej sa naopak niečo pokazí. A práve v takýchto chvíľach sa ukáže, či ste skutočný bojovník. Je to presne ako v živote. Aj v ňom máte svoje vrcholy a pády, "vyjadril sa Ashton Eaton v interview pre Inside Athletics. Američan je legendou tohto športu. Desaťboju dominoval v rokoch 2012 až 2016 a v tomto období získal dve zlaté medaily z olympijských hier aj z majstrovstiev sveta.

Kompliment od švédskeho kráľa

Desaťbojári sú považovaní za najvšestrannejších športovcov a aktuálny olympijský víťaz, prípadne majster sveta v desaťboji dokonca za toho najlepšieho športovca na svete. Ako prvý mal byť týmto neoficiálnym titulom označený legendárny americký atlét z prvej polovice dvadsiateho storočia Jim Thorpe, ktorý vyhral desaťboj na olympijských hrách 1912 v Štokholme. Vtedajší švédsky kráľ Gustav V. mu mal povedať: "vy, pane, ste ten najlepší športovec na svete". O rok neskôr Medzinárodný olympijský výbor zbavil Thorpa titulu olympijského šampióna, a to kvôli porušeniu zásad olympijského amaterizmu. Zistilo sa totiž, že doma v Amerike bol platený ako hráč bejzbalu, v ktorom taktiež vynikal. Zlatá medaila mu bola vrátená až v roku 1983, tridsať rokov po jeho smrti. MOV

vtedy dospel k názoru, že dané rozhodnutie z roku 1913 nebolo v súlade s pravidlami, keďže protest nebol podaný do 30 dní od skončenia súťaže. Desaťboj zo štokholmskej olympiády má tak oficiálne hneď dvoch víťazov. Okrem Thorpa je ním aj Švéd Hugo Wieslander, ktorý sa na prvé miesto posunul po Američanovej diskvalifikácii.

Majú vlastné bodovanie

Desaťbojári trávia na atletickom štadióne vždy dva dni, pričom v oboch majú na programe po päť disciplín. V úvodný deň sú to beh na 100 metrov, skok do diaľky, vrh guľou, skok do výšky a beh na 400 metrov. V druhý deň nasledujú beh na 110 metrov cez prekážky, hod diskom, skok o žrdi, hod oštepom a celé zápolenie sa tradične končí v behu na 1500 metrov. Pred jeho štartom atléti presne vedia, akú stratu na súperov si môžu dovoliť, aby si udržali svoju pozíciu. Respektíve naopak, aký náskok potrebujú získať, aby sa posunuli na vyššie priečky. Za každú z desiatich disciplín si totiž pripisujú body a ich konečný súčet rozhoduje o umiestnení. Napríklad v behu na 100 metrov získa súťažiaci 1000 bodov, pokiaľ zabehne čas 10,4 sekundy a 900 bodov za čas 10,83 sekundy. V priebehu rokov sa bodové hodnotenie za výkony v jednotlivých disciplínach viackrát menilo. V súčasnosti sa body vypočítavajú na základe troch rôznych parametrov tak, aby sa zabezpečilo, že súťažiaci získajú za priemerný výkon v každej disciplíne zhruba podobný bodový zisk. Súčasné tabuľky sú platné od roku 1985.

Je méta 10 000 bodov reálna?

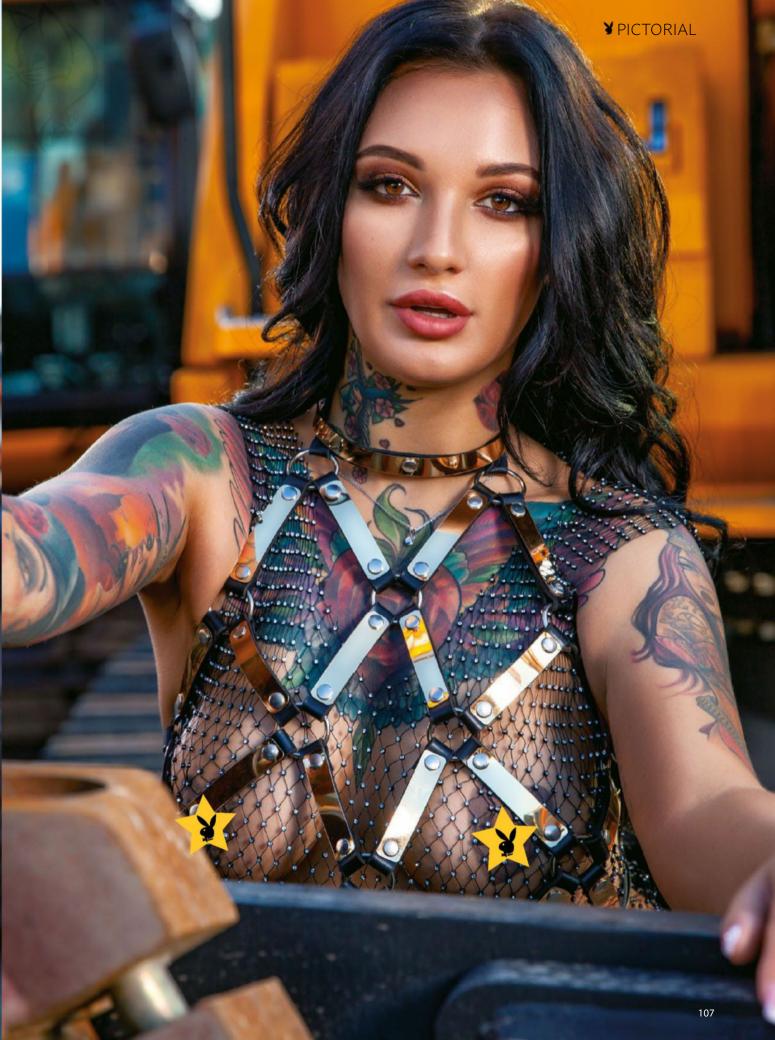
Súčasným držiteľom svetového rekordu je Francúz Kevin Mayer, ktorý ho vytvoril v septembri 2018 na mítingu v meste Talence. Nazbieral 9 126 bodov. "Cítim sa ako desaťbojársky Krištof Kolumbus. Objavujem niečo, čo predo mnou nikdy iný neobjavil. Teraz je mojím cieľom nájsť niečo také, čo by mi ešte pomohlo sa zlepšíť a dosiahnuť viac. Nikto z nás nevie, ako ďaleko sa dá ísť a to je na tom to čarovné. Necítim sa, že by som dosiahol vrchol svojej kariéry. Cítim, že som len na začiatku a pomaly sa posúvam vpred,"

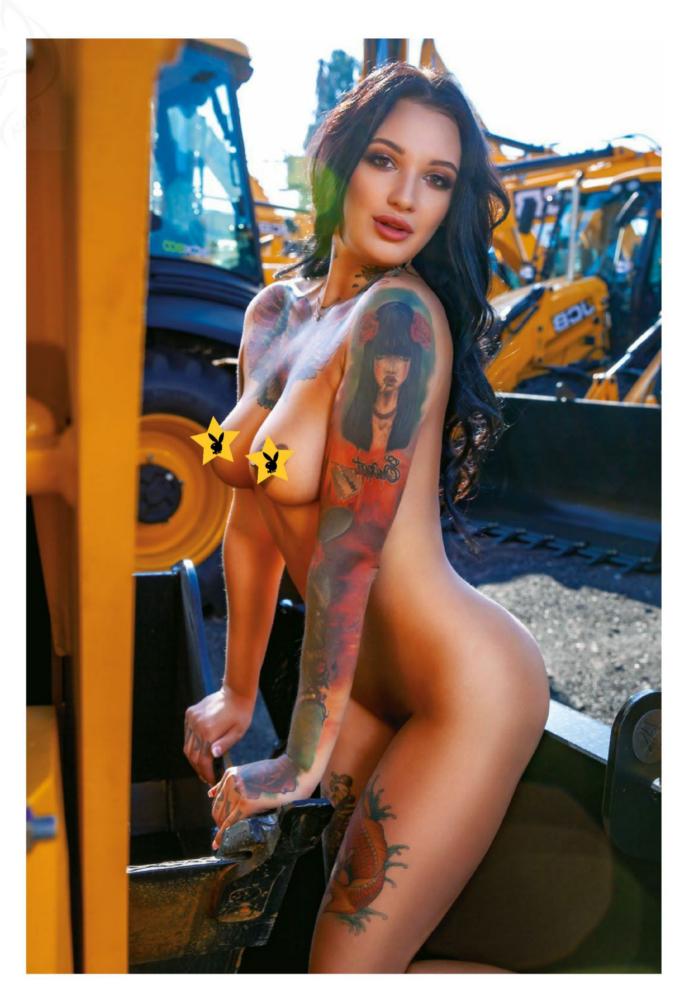
povedal Mayer pre agentúru AFP. Mayer v septembri 2018 vylepšil svetový rekord spomínaného Ashtona Eatona. V minulosti patrili medzi svetovú špičku aj ďalší Američania ako Bryan Clay, Trey Hardee a tiež desaťbojári z Česka. Roman Šebrle ako prvý v histórii prekonal v roku 2001 hranicu 9000 bodov. Pred ním vynikali aj Tomáš Dvořák a Robert Změlík.

Vylepšovať svetový rekord je čoraz náročnejšou úlohou. Dosiahnutie hranice 10 000 bodov sa považuje za nadľudský výkon, keďže by to prakticky znamenalo, že daný športovec musí vo všetkých disciplínach súťažiť na úrovni svetovej extratriedy a možno si aj vytvoriť desať osobných rekordov v priebehu dvoch dní. Zároveň by k tomu potreboval ideálne počasie a poveternostné podmienky. Pre zaujímavosť, pokiaľ by sme podľa desaťbojárskych tabuliek prerátali na body svetové rekordy zo všetkých dotknutých disciplín, teda 9,58 sekundy Usaina Bolta v behu na 100 metrov či 98,48 metra Jana Železného v hode oštepom, výsledný súčet by bol 12 568 bodov. ¥

Adel Asanty

Extravagantná Adele Asanty je v modelingu ako ryba vo vode. Jej fanúšikovia ju jednoducho milujú. Keď sa zjaví, okamžite zamieša karty. Je ťažké odolať jej pohľadu a úsmevu. Adele je jednoducho sexi.

Blusuj

Odšťaviť alebo rozmixovať? Túto dilemu za vás vyrieši absolútna novinka 3X Bluicer™ PRO, ktorý dá nový rozmer vašim ovocným a zeleninovým šťavám, smoothies a kokteilom, frappé, ale aj polievkam či dipom.

Čerstvou šťavou zriedené smoothie chutí oveľa intenzívnejšie, než ako keď doň pridáte vodu alebo džús z obchodu. Doteraz ste však na mixovanie a odšťavovanie potrebovali dva prístroje. 3X Bluicer™ PRO spraví všetko naraz: odšťavuje, mixuje a kombinuje oboje. Stačí mu na to jediná základňa, objemná 1,5-litrová nádoba, 10 rýchlostí a 5 programov s optimalizovaným časom a rýchlosťami pre dokonalý výsledok. Mixovanie, odšťavovanie a ich kombináciu tak volíte iba jediným dotykom.

Pre pohodlnejšiu prácu a šetrenie vášho času má 3X Bluicer™ PRO extra široký otvor, ktorým hravo prejde celé jablko, pomaranč alebo zväzok stonkového zeleru, takže suroviny netreba

krájať na menšie kúsky a vkladať dnu po malých dávkach.

Špeciálna technológia Cold Spin® zaisťuje získavanie šťavy bez toho, aby sa zbytočne zahrievala a strácala tak vplyvom tepla cenné vitamíny a minerály.

Renomovaný výrobca domácich spotrebičov na profesionálnej úrovni Sage pre svoj 3X Bluicer™ PRO navrhol aj exkluzívny systém oceľových nožov a misiek Kinetix®, ktorý smoothie a polievky počas mixovania neustále premiešava a prevzdušňuje, čím získavajú nenapodobiteľnú jemnú krémovú štruktúru. Pulzný program vyrobí z kociek ľadu ľadovú dreň a sneh pre osviežujúce frappé a chladivé kokteily.

S novinkou 3X BluicerTM PRO od Sage vás začne zdravý štýl baviť ešte viac! Na našom trhu by sa mal objaviť v prvom štvrťroku 2020, sledujte www.sagesk.sk.

Prírodné antibiotikum

Počas zimných mesiacoch je váš organizmus vystavený nepríjemným vonkajším vplyvom. Výsledkom je nepríjemné nachladnutie, ktoré vás dokáže vyradiť z každodenného kolotoča povinností aj na niekoľko dní. Aj vy ste sa ocitli v posteli a bojujete s otravným kašľom či kýchaním? Vyskúšali ste všetky dostupné vitamíny, aby ste boli čo najrýchlejšie fit? Výrazná chuť bylinného čaju Herbex Kapucínka a tymian vám nielen zachutí, ale navyše pomôže vášmu organizmu opäť nadobudnúť stratenú obranyschopnosť. Kapucínka je považovaná za prírodné antibiotikum a pôsobí proti baktériám, ktoré spôsobujú zápalové ochorenia dýchacích ciest. Tymian prispieva k prirodzenej obranyschopnosti organizmu, uľahčuje odkašliavanie a pomáha so suchým kašľom. Má tiež stimulačné, antibakteriálne a dezinfekčné účinky. Doprajte si dvakrát denne bylinný čaj Herbex Kapucínka a tymian, ktorý má pozitívny vplyv na váš organizmus. Viac informácií nájdete na www.herbex.sk.

Bez zaváhania

Nedovoľte ničomu, aby sa postavilo medzi vás a vašu víziu. Nový fotoaparát Nikon D780 poskytuje všetko, čo očakávate od plnoformátovej digitálnej jednookej zrkadlovky profesionálneho kalibru. Čistý obraz. Veľkú výdrž batérie. Odolnú konštrukciu. Plus dva rýchle a spoľahlivé systémy automatického zaostrovania, fenomenálnu schopnosť sledovania objektu, široký rozsah citlivosti ISO a ešte veľa ďalších predností. Momentky alebo pripravená scéna, statické snímky či videosekvencie: tento všestranný a obratný prístroj jednoducho nikdy nezaváha. Platí pri ňom pravidlo, že neexistujú žiadne pravidlá. Nuž a keď nejestvuje nič, čo by vás dokázalo pribrzdiť, môžete slobodne tvoriť. Samostatný fotoaparát D780 stojí 2 339 eur, pri súprave s objektívom AF-S 24 – 120mm f/4 VR je cenovka 2 859 eur. www.nikon.sk.

Luxusný darček, ktorým potešíte

...nielen na Valentína a nielen vašu polovičku. TESCOMA myCoffee sú nové štýlové súpravy šálok na espresso s podšálkou, z ktorých si svoju obľúbenú kávu skutočne vychutnáte. Vďaka viacerým farebným prevedeniam ulahodia ženám i mužom s dobrým vkusom. Kombinujú tradičný tvar porcelánového servisu so šiestimi výraznými trendy dekormi. Súpravy myCoffee sú vyrobené z vysoko odolného špičkového porcelánu "new bone". Tenkostenný porcelán nesie označenie "new" preto, lebo pravá zvieracia kostná múčka používaná v tradičnom "bone china" porceláne je nahradená syntetickým materiálom. Zabalené v atraktívnom darčekovom boxe, vhodné do mikrovlnnej rúry aj do umývačky riadu. Zoženiete na www.eshop.tescoma.sk.

Mentos žuvačky s vami aj v zime

Zlepšite si náladu aj počas zimy a vychutnajte si jedinečnú chuť Mentos žuvačiek – ich tekutá náplň vás osvieži aj v zime. Navyše sú bez cukru a obsahujú výťažok zo zeleného čaju. Na výber máte z rozmanitých farieb, príchutí a veľkostí – aká príchuť je vaša naj? Instagram: Mentos_czsk, www.mentos.sk

Tokaj: slovenský vínny klenot

Neexistuje snáď nikto, kto by pohrdol dobrým vínom. Slovenským klenotom sú vína z oblasti Tokaj, ktoré sa už stáročia tešia veľkej obľube. Medzi tie najlahodnejšie právom patrí aj Tokajský výber 4-putňový od spoločnosti Tokaj&CO., ktorý je určený aj pre tých najnáročnejších gurmánov. Tokajský výber 4-putňový vyniká jantárovou farbou, sladkou chuťou, silnou arómou a výraznou chuťou s chlebovinkovým charakterom s doznením južného ovocia, čokolády a vanilky. Vínny skvost z Tokaja je unikát sám o sebe, ale môžete ho servírovať aj ako sladký aperitív, dezert alebo ku káve. Viac informácií na www.tokaj.sk.

Pre svieži dych

cukríkov.

Nové funkčné cukríky SMINT®
CleanBreath vďaka svojmu
výnimočnému zloženiu v kombinácii
zinku a magnólie preukázateľne znižujú
príčiny nepríjemného dychu po dobu
až 2 hodín. Sú bez cukru, dostupné
v praktickom balení v malej kovovej
plechovke. Vybrať
si môžete z dvoch
príchutí: Peppermint
a aj podľa názvu
intenzívnejšiu Intense
Mint. Cena: 1,99€/50

Ten najlepší darček na Valentína

Páni, hlavne nezabudnúť! Ak splníte tento prvý, avšak kľúčový, krok, ste na ceste k úspechu a vašu polovičku si získate aj obyčajnou kyticou kvetov. Ak jej ale chcete vyraziť dych, obdarujte ju niečím vskutku špeciálnym. Alebo to spravte rafinovane a darčekom pre vašu lásku potešte aj seba. Bingo! Čipka či satén, sexi spodnou bielizňou trafíte do čierneho! Na saxana.sk jej vyberiete dokonalý darček, presne podľa vašich najtajnejších túžob.

Hits to go!

Štýlové stereo slúchadlá Orava LiveBASS so zabudovaným mp3 prehrávačom môžete vďaka technológii Bluetooth ľahko spárovať s kompatibilným smartfónom, tabletom, či počítačom, kde máte uložené tony svojej obľúbenej hudby. Reproduktory týchto zariadení sú však zväčša v nepostačujúcej kvalite, preto iste oceníte možnosť "vypeckovať" si svoje top songy bezdrôtovo a v super kvalite práve cez špičkové slúchadlá LiveBASS. Alebo sa rozhodnete počúvať hity prostredníctvom zabudovaného MP3/WMA prehrávača z microSD karty? Slúchadlá majú kvalitné dynamické reproduktory a znejú monumentálne. Fungujú na nabíjateľné lítiové batérie s nabitím cez AC adaptér alebo pripojením cez USB priamo v počítači. Vďaka nim si môžete svoje top hitparády vypočuť na každom kroku svojej dobrodružnej cesty životom. LiveBASS môžu byť vaše už za 16,60 €. www.orava.eu

Kľúčové nástroje sú hlavnými argumentmi!

Záchranársky nôž Victorinox RescueTool bol vyvíjaný a zdokonaľovaný po
dobu 5 rokov v úzkej spolupráci
s požiarnymi a záchrannými zložkami. Funkčný hrot na rozbitie
skla, efektívna, netrieštivá pílka na
sklo a praktický nôž na prerezávanie bezpečnostných pásov sú
pripravené na použitie v priebehu niekoľkých sekúnd a je možné
ich používať bez ochranných rukavíc.
RescueTool je profesionálny nástroj pre
ozbrojené sily, políciu, požiarny zbor, záchranné a bezpečnostné zložky. www.vreckovynoz.sk

To podstatné

Niekedy nechcete nosiť po vreckách ťažobu niekoľkých desiatok nástrojov, ale potrebujete mať po ruke len základné náradie. Leatherman REV je tu pre vás. Multitool vo svojich 168 gramoch skrýva 14 základných nástrojov: tradičné multifunkčné kliešte, jeden nôž, tri skrutkovače, tri otvárače, pilník a ďalšie. S touto

výbavou môžete vyraziť na výlet do prírody, ale poradíte si aj s drobnými opravami okolo domu. Funkčnosť sa snúbi s jednoduchosťou a príjemným dizajnom. Unikátna záruka 25 rokov! Odporúčaná cena: **54,90 €, www.leatherman.sk**

3 tipy pre znovuzrodenie

Vytvorte si domácu oázu relaxu a pokoja a premeňte svoju kúpeľňu pa svoje vlastné kúpelel

Éterické oleje

Vytúženú vzpruhu, dobrú náladu či uvoľnenie navodí pár kvapiek éterického oleja vo vode.

Tichá relaxačná hudba

odpútate pozornosť mysle od otravných myšlienok.

Príjemné textílie

Na webe a v predajniach Tchibo nájdete hebké osušky, župany a uteráky z biobavlny v prvotriednej kvalite.

Všetko, čo pre dokonale uvoľňujúcu hodinku pre seba potrebujete, nájdete v predajniach a na www.tchibo.sk.

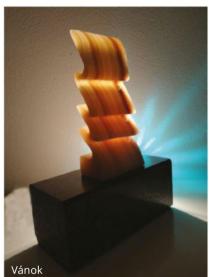

Štefan ŠIROKÝ

Zakliata

Narodil sa v Bratislave. Po elektrotechnickej priemyslovke vyštudoval aj polygrafiu. Pôsobil ako pedagóg, no v roku 1992 založil reklamnú agentúru zameranú na grafiku a neskôr tlač. Dodával materiál pre Kanceláriu prezidenta SR, Úrad vlády či Národnú radu. Jeho maľby a sochy vystavovali nielen na Slovensku, ale aj na Ukrajine, v Taliansku či v Moldavsku.

Text: ANDREJ OROL

Kto vás priviedol k umeniu?

Umenie ma sprevádzalo celý život. Starý otec bol huslista v SĽUK-u, možno som zdedil lásku k umeniu po ňom. Druhý starý otec bol majster tesár a učil ma pracovať s drevom. Mal rôzne tesárske sekery, s ktorými som sa rád hral. Strýko býval o poschodie nižšie ako Milan Laluha a tam som obdivoval jeho diela, ktoré ma ťahali k tomu, aby som tvoril.

Túžba zanechať nejaký odkaz poháňa väčšinu ľudí, lenže umelci to robia v podstate stále, čiže čo vás ráno prinúti vstať z postele? Kedy tvoríte najradšej?

Keď ráno vstanem, niektorí majú už polku šichty za sebou. Nie som ranostaj. Do ateliéru idem popoludní a pracujem až do noci. Pretože cez deň ešte treba povybavovať rôzne záležitosti. Večer je kľudnejšia atmosféra, nezvoní mobil, je pohodička a dá sa viac sústrediť na tvorbu. Áno, aj ja chcem zanechať odkaz ďalším generáciám, aby videli, že je niečo iné ako mobil a hranie na počítačoch.

Akú hodnotu majú umelecké diela súčasných autorov zo Slovenska v porovnaní s tými zahraničnými? Predsa len, ľudia kupujú všeličo,

no kde leží pomyselná hranica medzi tým, čo je a nie je kvalitné?

Slovenskí umelci sú veľmi dobrí, svedčí o tom aj veľa ocenení. V predchádzajúcej ére sme si museli všeličo urobiť sami. Ľudia boli zruční, stavali domy, robili nábytky, skrášľovali si obydlia a veľa vecí si skrátka vytvorili svojpomocne. Teraz stačí zájsť do obchodu. Našťastie zostalo veľa ľudí, ktorí sa venujú umeniu. Naše umenie vnímam ako kvalitné aj veľmi nápadité a môžeme sa porovnávať so svetom so vztýčenou hlavou. Pomyselná hranica medzi tým, čo je a nie je kvalitné, je u ľudí v súčasnosti malá. Pozrite, čo majú doma. Obrazy z obchodného domu a sochy zo záhradníctva. U nás nie je umenie tak cenené ako vo svete. Dáme viac na cigarety, alkohol a značkové oblečenie.

Zaujímavý paradox je, že čas, keď ho nepotrebujeme, je ničím, lenže keď nám chýba, je zrazu všetkým. Stalo sa vám, že ste robili na objednávku a nestíhali ste? Ako ste to riešili - umenie sa, predsa len, nedá robiť na počkanie...

Učili nás, že čas je absolútny, teraz to už nie je taká pravda. Môj si rozdeľujem na časti ako - dnes vybavujem, dnes tvorím a dnes oddychujem. Keď nemáte nápad a chuť, môžete sa roztrhnúť, aj tak nič nevytvoríte, preto na všetko treba čas a chuť, ako sa hovorí, vyčkaj času ako hus klasu. Preto vnímam čas ako tok rieky, kde sú ostrovy, na ktorých chvíľu zotrvám. Chodím na Bali k sochárom, ktorí robia sochy s pieskovca dovážaného z Jávy. Niektoré sochy začnú sekerou a dokončia ju tenkými kovovými dlátami. Tesajú reliéf do betónu úzkymi kovovými dlátami, no my by sme si urobili formu a odliali to. Tam vidíte, že čas má úplný iný pojem, ako u nás. Som rád, keď mojou sochou niekoho poteším.

Kameň mi dáva cestu, niekedy mám niečo pripravené, ale vyjde z toho cel-

kom iné dielo. Stáva sa, že v kameni sú kazy alebo praskliny. Vtedy treba urobiť zmenu a už je to niečo iné, to robí aj túto prácu zaujímavú a kreatívnu.

Ako už bolo raz povedané - v každom kameni je socha.

Aké dielo, ktoré opustilo váš ateliér, si pamätáte najviac?

Teraz sa venujem abstraktnej tvorbe z mramoru, ónyxu a žuly. Tvorím tak, aby pri pohľade na dielo z rôznych uhlov ľudia videli akoby vždy novú sochu. Niekedy sa zasmejem, čo tam všetko vidia. Sochárstvu sa venujem päť rokov, čiže mám ešte veľa nápadov.

boli prvými bankármi a vlastnili Cyprus. Ich bohatstvo sa im stalo záhubou

Rytiersky rád, ktorý vznikol preto, aby ochraňoval pútnikov smerujúcich do Svätej zeme, sa postupom času stal jedným z najsilnejších stredovekých spoločenstiev. Ešte aj dnes, viac ako sedemsto rokov po jeho zániku, sú templári predmetom rôznych legiend a nezodpovedaných otázok.

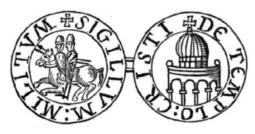

Keď v roku 1095 vtedajší pápež Urban II. vyhlásil prvú križiacku výpravu, tiahlo do Svätej zeme viac ako 30 000 rytierov najmä z územia dnešného Francúzska a Talianska. Formálne s ušľachtilým cieľom oslobodiť Boží hrob ako posvätné kresťanské miesto spod rúk moslimov a neveriacich. Boli však za tým skryté aj prozaickejšie dôvody, ako záujem získať nové územia, moc a bohatstvo. Prvá križiacka výprava trvajúca tri roky sa skončila úspechom a viedla k založeniu Jeruzalemského kráľovstva. V nasledujúcich rokoch tak do Svätej zeme začali z rôznych častí Európy prúdiť desaťtisíce kresťanov, ktorých bolo potrebné počas ich putovania chrániť pred nájazdmi nepriateľov. Preto tamojšieho kráľa Balduina navštívila skupina francúzskych rytierov a požiadala ho o povolenie založiť nový rád. V roku 1119 ho rytieri aj dostávajú, pričom kráľ im ako ich sídlo poskytne Skalný dóm stojaci na Chrámovej hore. Podľa tradície mal v minulosti práve na tomto mieste stáť legendárny Šalamúnov chrám. Keďže jeho latinský názov znie Templum Salomonicum, rád podľa toho

dostáva svoje meno – templári. Ich poznávacím znamením sa stáva biely plášť symbolizujúci nevinnosť a červený kríž.

Prvotná forma bankovníctva

Počas svojej existencie nadobudol templársky rád veľké bohatstvo. A ako sa neskôr ukázalo, práve to sa mu stalo osudným. Jeho pokladňu plnila vojnová korisť, rôzne dary a tiež pravidlo, podľa ktorého sa každý nový člen musel vzdať svojho pozemského majetku. Bohatstvo veľkou mierou zveľaďovali aj viaceré aktivity rádu, ktoré môžeme pokojne označiť za prvotné formy bankovníctva. Pútnikom smerujúcim do Svätej zeme templári napríklad poskytovali možnosť uložiť si cennosti u členov rádu, za čo vzápätí dostali potvrdenie o hodnote ich majetku. Po príchode do Jeruzalema mohli po jeho predložení dostať zodpovedajúcu čiastku z pokladnice rádu. Vďaka tejto službe poskytovanej templármi sa mali stať pútnici menej lákavými

Templárska pečať (rub a líc)

Templársky chrám v Tomare z 12. storočia

cieľmi pre potulných zlodejov, keďže so sebou fyzicky neniesli žiadne cennosti.

Templári postupne vybudovali medzinárodnú sieť takýchto služieb a získali obrovské plochy území vrátane fariem či viníc. Významným spôsobom sa tiež podieľali na výmennom obchode, pričom k dispozícii mali svoje vlastné loďstvo. Určitú dobu im dokonca patril ostrov Cyprus.

Pápež podlieha tlaku kráľa

Najväčším nepriateľom rádu bol francúzsky kráľ Filip IV. Pekný. V krajine vládol tvrdou rukou a chcel mať moc nad všetkým, čo sa v nej dialo. Aby mal dostatok peňazí na svoju nákladnú politiku, zavádzal rôzne dane, konfiškoval majetok a zatýkal nepohodlných ľudí. Dostal sa aj do sporu s pápežom Bonifácom VIII. o to, ktorá z mocí, svetská alebo duchovná, je nadradená tej druhej. Tento spor nakoniec vyústil až do tzv. avignonského zajatia pápežov.

Jedným z terčov kráľových útokov sa zákonite stal aj templársky rád oplývajúci veľkým bohatstvom a podliehajúci výlučne pápežovi. To chcel Filip IV. využiť vo svoj prospech a získať kontrolu nad majetkom rádu. V roku 1305 bol za nového pápeža po konkláve trvajúcom jedenásť mesiacov zvolený Klement V., ktorý bol pod silným vplyvom francúzskeho kráľa. Ten sa rozhodol templárov zničiť tak, že ich obvinil z kacírstva, sodomie a mnohých ďalších zločinov. Všetko mal vopred dôsledne pripravené, o čom svedčí aj to, že 13. októbra dal svo-

Veľmajster Jacques de Molay a jeho erb

jim vojakom príkaz, aby súčasne po celom Francúzsku zatkli stovky príslušníkov rádu. Bol práve piatok a tak je od tohto dňa piatok trinásteho vnímaný ako nešťastný deň. Templárov následne kruto mučili a pod vplyvom veľkých bolestí sa mnohí priznali ku kacírstvu. Viac ako päťdesiat z nich bolo hneď upálených na hraniciach. Francúzsky kráľ však pred konfiškáciou

majetku ešte potreboval, aby pápež nechal rád zrušiť. Stať sa tak malo počas koncilu vo francúzskom meste Vienne, ktorého sa zúčastnili viac ako tri stovky biskupov. Väčšina z nich sa postavila proti zrušeniu rádu, pápež však napokon tlaku Filipa IV. podľahol. Templársky rád bol výnosom pápeža zrušený 22. marca 1312. Zvyšných členov rádu vrátane veľmajstra Jacquesa de Molaya ešte čakal súd. Konal sa o dva roky neskôr na verejnom mieste pred parížskou katedrálou Notre-Dame. Spravodlivého procesu sa však nedočkajú a rozsudok je hneď jasný: templári sú vinní. 18. marca 1314 tak sú preživší členovia rádu upálení na ostrove Ile de Javiaux. Ešte pred tým, ako de Molaya zachvátia plamene, stihne prekliať kráľa s tým, že do roka zomrie. A naozaj sa tak aj stane, pretože Filip IV. skoná ešte v ten istý rok na následky mozgovej mŕtvice. Pápež Klement V. zomiera dokonca ešte skôr, len približne mesiac po upálení templárskeho veľmajstra.

Legendy žijú dodnes

Činnosť templárskeho rádu je dodnes opradená rôznymi tajomstvami a legendami. O dianí vo vnútri rádu totiž rytieri pred vonkajším svetom mlčali. Táto ich uzavretosť spolu s nevídaným finančným bohatstvom viedla k vzniku rôznych mýtov. Keď totiž ľudia niečo nevedia, často si vymyslia vlastné príhody, ktoré ostatným podávajú ako reálne udalosti. Niektorí boli preto napríklad presvedčení o tom, že templári sa spolčili s diablom a že dokázali premieňať obyčajné olovo na zlato. K tomu im mal pomáhať kameň mudrcov, jeden z mnohých pokladov, ktoré mali rytieri vlastniť. Tými ďalšími boli svätý grál, archa zmluvy - drevená truhlica obsahujúca tabuľku s desiatimi prikázaniami či Turínske plátno, do ktorého mali zabaliť Ježišovo telo po tom, ako ho sňali z kríža. K týmto relikviám sa mali dostať, keď na ne narazili v útrobách pôvodného Šalamúnovho chrámu. Ďalšia legenda hovorí o tom, že templárske poklady sa dnes nachádzajú v Rosslynskej kaplnke v Škótsku, kam ich previezli poslední preživší členovia rádu. ¥

Pápež Klement V.

Upálenie Jacquesa de Molay, 1314

DIVINE PICTURES

POWERED BY

"NA DOSAH"

NA DOSAH v Playboy Slovakia

Divine pictures je produkčná spoločnosť zameraná na audiovizuálnu tvorbu. Jej zakladateľom nie je nik iný ako **Jozef Benedik ml**. Každý utorok Divine pictures prináša live streamovú show Na dosah, v ktorej sú hosťami rôzne osobnosti od hercov, spevákov až po zakladateľov mnohých inšpiratívnych projektov. Tentokrát bol hosťom **Oliver Oswald** známy ako Luki zo seriálu Oteckovia a prezradil nám čo-to zo svojho života.

Text: Veronika Hrobáreková Foto: Oliver Oswald, Divine pictures

Oliver, povedz nám, ako si sa stal hercom, čo ťa k tomu viedlo?

Stál som v roku 2009 v rade na vianočného kapra a predo mnou stála nejaká pani z Markízy alebo z STV, to už si presne nepamätám, a povedala, že by som sa hodil do televízie na základe môjho spontánneho prejavu a výzoru, lebo som bol taký divný (smiech). Išiel som to teda vyskúšať, vyšlo to a odvtedy som na obrazovkách. Už je to 10 rokov.

Pomáha ti tvoja sláva (nazvime to týmto slovom, i keď viem, že to nemáš rád) aj so známkami, že nejaký učiteľ prižmúri oko, keď mu prezradíš, čo bude v tretej epizóde?

To sa mi nestalo ešte ani raz. Akurát minule mi to "pomohlo" takým spôsobom, že prišla učiteľka na angličtinu a povedala: "No, dnes potrebujeme odpoveď a keďže Oliver sa včera v Oteckoch učil po anglicky, tak môže ísť odpovedať." Ja samozrejme, sranda sranda a ona že nie, že to myslí vážne, tak hovorím: "Pani učiteľka, no tak," ona však neustúpila a dostal som päťku, takže asi toľko mi to pomohlo. Ale bola to moja chyba, nie jej, mal som sa to naučiť.

Ako chodíte do školy, keď natáčate Oteckov?

No, do školy chodíme normálne, ale keď sa natáča, tak

sme tam a škola to musí tolerovať. Ja som veľmi rád za to, na akú školu chodím a to presne Gymnázium Frederica Garcíu Lorcu (španielske bilingválne gymnázium) a poviem vám, že mi tam veľmi vychádzajú v ústrety. Vedenie školy je úžasné a aj vďaka nim môžem točiť Oteckov a robiť to, čo ma baví.

Tak ale vieš, či po tebe kričia, že ty "nechuťák" alebo "láska, poď sem".

Ani jedno ani druhé (smiech), no situácie ako "Luki z Oteckov, Luki, Oliver" a podobne, to áno. Väčšinou najmladší. Tí starší, okolo 15-16 rokov, mi nič nehovoria, možno si povedia sami medzi sebou a moji spolužiaci to berú úplne normálne, však ja som taký istý človek ako každý, takže nijak extra, ale zatiaľ som nič zlé nepočul.

Chcel by si mať deti?

Jasné, že áno.

Koľko?

To sa nedá takto naplánovať. Ideál by boli dve. Vidím to aj na sebe tým, že mám sestru, že sme teda dvaja a je to ideálne podľa mňa. Avšak ako som povedal, nedá sa to plánovať. Deti by som chcel mať možno keď budem mať 25 rokov alebo 30, to je jedno, vek mi je v podstate ukradnutý, hlavne nech som zabezpečený, nie len

finančne, ale po všetkých smeroch. Budem vedieť, kto som, proste sa nájdem v živote, v tom, čo robím, čo ma bude baviť a budem vyspelý po všetkých stránkach.

V čom sa ešte nepovažuješ za vyspelého?

Nepovažujem sa za vyspelého asi v ničom. To sa ani nedá. Predsa len, mám 18 rokov, som ešte mladý a veľa vecí, čo hovorím, sú zrejme skreslené názory, ktoré pochopím neskôr, možno sa na ne budem pozerať inak, keď budem starší na základe skúseností, praxe. Netvrdím, že by som nemal žiadne. S niečím mám viac skúsenosti, s niečím menej, ale aby som povedal, že som úplne vyspelý, tak to nie.

Hereckých skúseností máš zato na svoj vek viac než dosť...

To áno, ale takisto nemôžem povedať, že som profesionál, pretože nie som, a keď som pred kamerou, tak robím veci intuitívne a nevedome, čo je rozdiel. Keď je niečo profesionálne, robíš to vedome.

Mávaš trému?

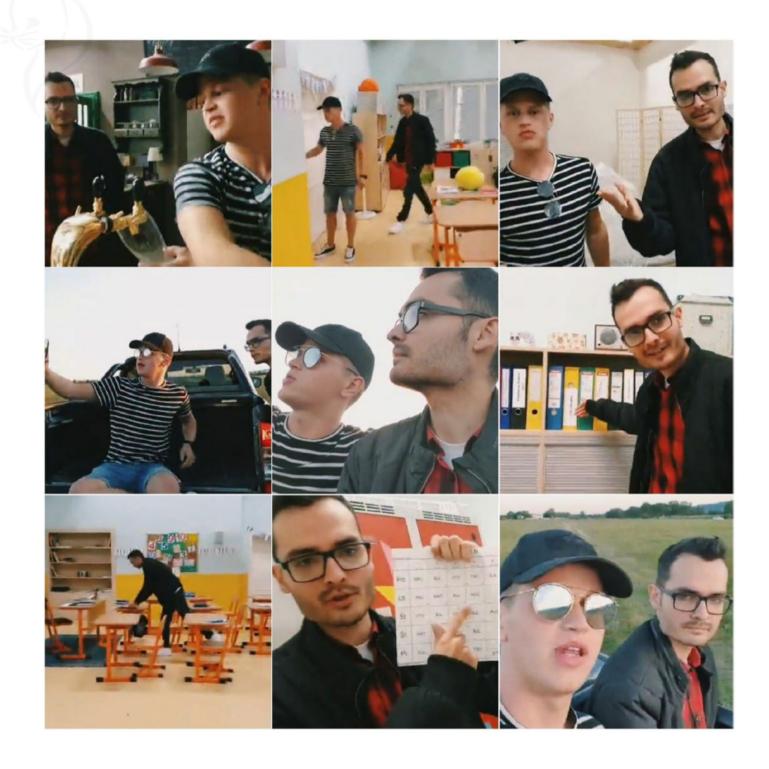
Podľa toho kde. Pred kamerou nie, na kamery už som si zvykol, takže to vôbec. Pred ľuďmi tiež nie, lebo ja mám ľudí veľmi rád. Vieš, kedy mám trému? Keď idem moderovať a neviem, čo bude. Veľakrát sa mi stane, že mám niekde moderovať, neviem ani kde, deň predtým sa dozviem, kam presne idem. Napríklad, moderujem v Poprade, tak idem do Popradu. Ráno prídem, povedia mi: "O pol hodinu moderuješ, tu máš scenár," tak tam mám trošku trému. Niekedy scenár ani nedostanem, len mi povedia, že moderuj štyri hodiny a rozprávaj niečo. Je to taký voľný štýl, čo možno niekomu pasuje. Pravdepodobne sa to ľuďom ani nezdá, keď si povedia, že veľa rozprávam, ale zrazu, keď sa postavíte pred niekoľkých ľudí a máte štyri hodiny rozprávať, je to fakt ťažké. V tom prípade mám trému a samozrejme aj rešpekt.

Na záver nám povedz, čo máš radšej. Natáčanie v interiéri alebo exteriéri?

V interiéri, lebo v exteriéri sú scény dlhé. Nonstop nám kazí obraz lietadlo, zvony, autá, motorky, takže to je fakt zložitejšie.

Všetci, ktorí by ste mali záujem vidieť tento stream, prekliknite sa na facebookovú stránku Divine pictures, kde vám Oliver poskytne špeciálny náhľad do zákulisia Oteckov.

10/2019

11/2019

12/2019

¥ PRIPRAVUJEME V čísle 2/2020 uvidíte ŠPORT Pierra Menta OSOBNOSŤ Elon Musk CIVILIZÁCIA Vojna o vodu

Všetko o Playboyi sa dozviete na

www.playboy.sk

Posielajte nám svoje názory a pripomienky na adresu: **Eurovea Gallery, Pribinova 10, 341 B 811 09 Bratislava**

e-mail: redakcia@playboy.sk

Budeme sa snažiť maximálne Vám vyhovieť, veď PLAYBOY je tu pre čitateľov!

Zaslaním nevyžiadanej fotografie, kresby či príspevku na adresu redakcie (poštou alebo e-mailom) autor udeľuje súhlas na to, aby jeho dielo bolo zverejňované, používané, upravované a uchovávané redakciou podľa potrieb. Autor príspevku nesie plnú právnu zodpovednosť za obsah a pôvod svojho diela. Príspevky nie sú honorovane. Nároky honorovania príspevkov podliehajú výlučne prípadnej zmluve s autorom. Príspevkové materiály podliehajú súhlasu redakcie. Súhlas je vydaný len tým príspevkom, ktoré neobsahujú reklamu, vulgarizmy, pornografiu či iné obdobne nevyhovujúce materiály a obsahujú meno a priezvisko autora a priložený funkčný kontakt na jeho osobu (adresa, mail, telefón). Redakcia si vyhradzuje právo príspevok odmietnú. Na udelenie súhlasu neexistuje teda právny nárok a jeho prípadné vymáhanie je tak i relevantné. Nevyžiadané príspevky nevraciame.

Riaditeľstvo vydavateľstva

Bc. Ján Kortiš

kortis@playboy.sk

CONTENT DIRECTOR

Bc. Monika Erdöfy

EDITOR IN CHIEF

Mgr. Marek Horváth

horvath@playboy.sk

ART DIRECTOR

Danica Šranková

MANAGING EDITOR

Mgr. Barbora Hrubanová

hrubanova@playboy.sk

EDITORS

Monika Erdöfy, Marek Lomen, Richard Cedzo, Viktor Schapper, Ján Karašinský, Peter Bielik

REDAKČNÁ PRÍPRAVA ČASOPISU

DTPro Wide, s.r.o.

EXTERNÍ SPOLUPRACOVNÍCI

Mike Prado, Ana Dias, Mario Gotti, Jano Bocaccio Zemiar, Mgr. Radoslav Kubiš, Miroslav Rigo, Jozef Benedik, Marcel Hudeček, Martin Buček, Martin Miko, Anthony Randall, Mark Frazier, Martin Šebesta. Minchenso Milan

Korešpondenčná adresa redakcie Playboy Slovakia

Eurovea Gallery, Crystal Club, Pribinova 10, 811 09 Bratislava

INTERCIA

reklama@playboy.sk, tel.: +421 910 844 814

Koordinátor PR a reklamy Mgr. Oľga Antošíková

antosikova@playboy.sk

PREDPLATNÉ

predplatne@playboy.sk

PLAYBOY CLUBBING MANAGER

events@playboy.sk, tel.: +421 949 663 883

${f N}$ ázory a pripomienky

redakcia@playboy.sk

VYDÁVA

P. K. CORPORATION s.r.o.

Svätoplukova 16791/28, Bratislava - Ružinov 821 08 IČO 47 870 869,

konateľ: Ján Kortiš, Mgr. Barbora Hrubanová

Playboy Enterprises, International

Hugh M. Hefner, Editor-in-Chief U. S. PLAYBOY: SCOTT FLANDERS, Chief Executive Officer; DAVID ISRAEL, Chief Operating Officer; JIMMY JELLINEK, Editorial Director; MAC LEWIS, Art Director; REBECCA BLACK, Photo Director; PLAYBOY international publishing: MIKE VIOLANO, SVP/Content; Rights & Licensing; MARY NASTOS, Publishing Services Manager; GABRIELA CIFUENTES, Digital Asset Manager; LACEY WON, Editorial Coordinator Playboy, Playmate, Rabbit Head Design, Playmate of the Year, Femlin and Femlin Design are marks owned by Playboy Enterprises International, Inc.

© 2009 P. K. Corporation, s. r. o., Košice, ISSN 1336-7277

PODPÍSANÉ ČLÁNKY VYJADRUJÚ NÁZORY AUTOROV A NEMUSIA BYŤ VŽDY TOTOŽNÉ SO STANOVISKOM VYDAVATEĽSTVA A REDAKCIE. NEVYŽIADANÉ RUKOPISY A OBRAZOVÝ MATERIÁL NEVRACIAME. KOPÍROVANIE, ĎALŠIE PUBLIKOVANIE ALEBO ROZŠIROVANIE KTOREJKOĽVEK ČASTI ČASOPISU JE POVOLENÉ LEN S PÍSOMNÝM SÚHLASOM VYDAVATEĽA. OCHRANNÉ ZNAČKY PLAYBOY, PLAYMATE ABBIT HEAD DESIGN, PLAYMATE OF THE YEAR, FEMLIN A FEMLIN DESIGN PATRIA PLAYBOY ENTERPRISES, INC. A ICH VYUŽIVANIE JE MOŽNÉ IBA NA ZÁKLADE LICENČNEJ ZMLUVÝ.

INZERCIA VYTVORENÁ Z PODKLADOV DODANÝCH KLIENTOM JE VÝHRADNÝM DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM P.K. CORPORATION, S. R. O., A KAŽDÉ ĎALŠIE POUŽITIE MIMO PLATFORMY ČASOPISU PLAYBOY PODLIEHA OSOBITNÉMU PÍSOMNE PODLOŽENÉMU DOHOVORU.

PLAYBOY SLOVAK EDITION (EV 1990/08)

mesačník, 1. vydanie 2014, cena výtlačku 3,99 eura

Január 2020, RÓČNÍK 23, ČÍSLO 01, VYDÁVA MESAČNE P. K. Corporation, s. r. o.

Viac informácií na liecba-erekcie-razovou-vlnou.sk

Holiday Inn GOLFOVÝ PLES

VYHLASOVANIE CIEN GOLFISTA ROKA ZA ROK 2019

MARIÁN GREKSA • MARTIN BABJAK

BIG BAND GUSTÁVA BROMA SO SÓLISTAMI:
ANDREA ZIMÁNYOVÁ, IVANA REGEŠOVÁ, ZUZANA GAMBOA, TOMÁŠ REDEY

SVÄŤO MALACHOVSKÝ • MICHAL KUBOVČÍK • CIMBALOVKA • DJ

KDE: HOLIDAY INN TRNAVA

KEDY: 14.02.2020 o 19:00 hod.

VSTUPNÉ: VIP 89 €

DRESSCODE: BLACK TIE

VSTUPENKY SÚ V PREDAJI NA marketing@holidayinn-trnava.sk / 0911 051 805